

De Lymen

Ontwerp-Bestemmingsplan - toelichting

Natuurmomenten

4 december 2023

Project
Opdrachtgever

De Lymen
Natuurmomenten

Document
Status
Datum
Referentie

Ontwerp-Bestemmingsplan - toelichting
Definitief
4 december 2023
130339/23-019.386

Projectcode
Projectleider
Projectdirecteur

130339
N.C. van der Zijden MSc
A.M. Springer-Rouwette MSc

Auteur(s)
Gecontroleerd door
Goedgekeurd door

M.A. Broere BSc, S. de Bruin MSc
Mr. A.R. van Driel, J. Hassing
N.C. van der Zijden MSc

Paraaf

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Daalsesingel 51c
Postbus 24087
3502 MB Utrecht
+31 (0)30 765 19 00
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Ligging plangebied	7
1.3	Vigerende bestemmingsplan	8
1.3.1	Bestemmingsplan 'Buitengebied Wijchen' en 'Buitengebied herziening 2014'	9
1.3.2	Bestemmingsplan 'Parapluplan cultuurhistorie Wijchen'	10
1.4	Leeswijzer	11
2	BESCHRIJVING PLANGEBIED	12
2.1	Huidige situatie	12
2.2	Toekomstige situatie	14
3	BELEIDSKADER	16
3.1	Rijksbeleid	16
3.1.1	Omgevingswet	16
3.1.2	Nationale Omgevingsvisie (NOVI)	17
3.1.3	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)	17
3.1.4	Beleidsregels grote rivieren	18
3.1.5	Kaderrichtlijn Water	18
3.1.6	Nationaal Water Programma	18
3.1.7	Nationaal Bestuursakkoord Water	19
3.2	Provinciaal beleid	19
3.2.1	Omgevingsvisie Gaaf Gelderland	19
3.2.2	Omgevingsverordening Gelderland	20
3.2.3	Regionaal waterprogramma 2021-2027	20
3.3	Regionaal beleid	21
3.3.1	Interprovinciale structuurvisie Meanderende Maas	21
3.3.2	Waterbeheerprogramma 2022-2027 waterschap Rivierenland	21
3.4	Gemeentelijk beleid	22
3.4.1	Structuurvisie Wijchen	22
4	MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	23
4.1	M.e.r.-beoordelingsplicht	24

4.1.1	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	24
4.2	Verkeer en parkeren	25
4.2.1	Toetsingskader	25
4.2.2	Resultaten	25
4.2.3	Conclusie	26
4.3	Geluid	26
4.3.1	Toetsingskader	26
4.3.2	Resultaten	26
4.3.3	Conclusie	26
4.4	Luchtkwaliteit	26
4.4.1	Toetsingskader	27
4.4.2	Resultaten	27
4.4.3	Conclusie	28
4.5	Externe veiligheid	28
4.5.1	Toetsingskader	29
4.5.2	Resultaten	29
4.5.3	Conclusie	30
4.6	Natuur	30
4.6.1	Toetsingskader	30
4.6.2	Resultaten	32
4.6.3	Conclusie	34
4.7	Rivierkunde	34
4.7.1	Toetsingskader	35
4.7.2	Resultaten	35
4.7.3	Conclusie	36
4.8	Water	37
4.8.1	Toetsingskader	37
4.8.2	Resultaten	38
4.8.3	Conclusie	41
4.9	Bodem	41
4.9.1	Toetsingskader	41
4.9.2	Resultaten	41
4.9.3	Conclusie	41
4.10	Archeologie	41
4.10.1	Toetsingskader	42
4.10.2	Resultaten	42
4.10.3	Conclusie	43
4.11	Cultuurhistorie	43
4.11.1	Toetsingskader	43
4.11.2	Resultaten	44
4.11.3	Conclusie	44
4.12	Landschap	44
4.12.1	Toetsingskader	44
4.12.2	Resultaten	45
4.12.3	Conclusie	45

4.13	Ontploffbare oorlogsresten	45
4.13.1	Toetsingskader	45
4.13.2	Resultaten	45
4.13.3	Conclusie	45
4.14	Bedrijven en milieuzonering	45
4.14.1	Toetsingskader	46
4.14.2	Resultaten	46
4.14.3	Conclusie	46
4.15	Gezondheid	46
4.15.1	Conclusie	46
4.16	Duurzaamheid	47
4.16.1	Conclusie	47
5	JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING	48
5.1	Algemeen	48
5.1.1	Wat is een bestemmingsplan?	48
5.1.2	Over bestemmen en aanduiden	48
5.1.3	Hoofdstukopbouw van regels	49
5.2	Dit bestemmingsplan	49
5.3	Toelichting op de regels	49
5.3.1	Inleidende regels	50
5.3.2	Bestemmingsregels	50
5.3.3	Algemene regels	52
5.3.4	Overgangs- en slotregels	52
6	UITVOERBAARHEID	53
6.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	53
6.2	Economische uitvoerbaarheid	53
6.2.1	Financiering en grondverwerving	53
6.2.2	Beheer en onderhoud	53
6.3	Handhaafbaarheid	53
7	PROCEDURE	55
7.1	Inleiding	55
7.2	Ontwerpfase	55
7.2.1	Vooroverleg	55
7.2.2	Verdere procedure	55
	Laatste pagina	55

	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Afkortingenlijst	1
II	M.e.r.-beoordelingsnotitie	22
III	Quicksan beschermde natuur	26
IV	Milieuhygiënisch vooronderzoek, waterbodemonderzoek, geofysisch onderzoek	931
V	Archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek	124
VI	Briefrapportage ontplofbare oorlogsresten	3
VII	Programma van Eisen archeologische begeleiding	38
VIII	Stikstofdepositieonderzoek	31
IX	Rivierkundig onderzoek	61

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aan de Gelderse zijde van de Maas, tussen de kernen Batenburg en Appeltern, ligt uiterwaard De Lymen. Dit is een uiterwaard van 65 ha. In De Lymen liggen 4 opgaven:

- de invulling van Kaderrichtlijn Water (KRW)-maatregelen voor de Maas in samenwerking met Rijkswaterstaat;
- de realisatie van het Gelders Natuurnetwerk (GNN), in de vorm van rivier- en moerasnatuur;
- de realisatie van waterstandsdeling op de Maas als onderdeel van de afspraken binnen project Meanderende Maas;
- de realisatie van een toegankelijk natuurgebied met struinnatuur.

Vereniging Natuurmonumenten en Rijkswaterstaat zijn beiden eigenaar van delen van uiterwaard De Lymen en treden ook gezamenlijk op als initiatiefnemer voor het voorgenomen initiatief. Het voornemen is om hier invulling te geven aan de KRW, door het aanleggen van 2 hoogwatergeulen. Het realiseren van hoogwatergeulen in deze uiterwaard is als maatregel opgenomen in het KRW-programma. Daarnaast draagt dit project bij aan andere doelen. De uiterwaard is door de provincie Gelderland opgenomen in het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Daarom wil de provincie Gelderland hier rivier- en moerasnatuur realiseren. Tevens versterkt de realisatie van hoogwatergeulen de natuurwaarden in uiterwaard De Lymen. Dit sluit aan bij de visie 'MeerMaas', welke is opgesteld door Vereniging Natuurmonumenten en waarin een Maas met natuuruiterwaarden centraal staat. De realisatie van 2 hoogwatergeulen bij Batenburg draagt bovendien bij aan de winterveiligheid van de rivier. Door de verruiming van het winterbed van de Maas wordt waterstandsdeling van de Maas gerealiseerd. De realisatie van 2 hoogwatergeulen en een natuurgebied in de uiterwaard De Lymen is niet inpasbaar binnen de vigerende bestemmingsplannen 'Buitengebied Wijchen' en 'Buitengebied herziening 2014'. Daarom stelt de gemeente Wijchen een nieuw bestemmingsplan vast.

1.2 Ligging plangebied

De volledige projectlocatie van uiterwaard De Lymen, waar Natuurmonumenten en Rijkswaterstaat hoogwatergeulen realiseren, ligt aan de Gelderse zijde van de Maas, tussen de kernen Batenburg en Appeltern. Zie afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1 Projectlocatie uiterwaard De Lymen

De projectlocatie ligt deels binnen de gemeente Wijchen en deels binnen de aangrenzende gemeente West Maas en Waal. De voorgenomen ontwikkeling past ter plaatse van het grondgebied van de gemeente West Maas en Waal binnen het daar vigerende bestemmingsplan. Ter plaatse van het grondgebied van de gemeente Wijchen past de voorgenomen ontwikkeling niet binnen het vigerende bestemmingsplan. Daarom stelt de gemeente Wijchen voor dit deel van de uiterwaard een nieuw bestemmingsplan vast. Het plangebied waar voorliggend bestemmingsplan betrekking op heeft, is weergegeven op afbeelding 1.2.

Afbeelding 1.2 Plangebied uiterwaard De Lymen

1.3 Vigerende bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied gelden de bestemmingsplannen 'Buitengebied Wijchen', 'Buitengebied herziening 2014' en 'Parapluplan cultuurhistorie Wijchen'.

1.3.1 Bestemmingsplan 'Buitengebied Wijchen' en 'Buitengebied herziening 2014'

Het bestemmingsplan 'Buitengebied Wijchen' is vastgesteld door de gemeenteraad van Wijchen op 31 januari 2013. Het bestemmingsplan 'Buitengebied herziening 2014' is een gedeeltelijke herziening van het eerstgenoemde plan en is vastgesteld door de gemeenteraad van Wijchen op 16 oktober 2014. Het plangebied valt in zijn geheel binnen deze 2 bestemmingsplannen. De 2 bestemmingsplannen zijn samengevoegd in het geconsolideerde bestemmingsplan 'Buitengebied en herziening 2014'. Binnen het plangebied gelden de volgende bestemmingen en functieaanduidingen:

- enkelbestemming Natuur - 2;
- enkelbestemming Agrarisch met waarden - 3;
- dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2;
- dubbelbestemming Waarde - Archeologie 3;
- dubbelbestemming Waterstaat - Stroomvoerend rivierbed;
- dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering;
- dubbelbestemming Waarde - Waardevolle boom.

Afbeelding 1.3 geeft een uitsnede van de verbeelding van het geconsolideerde bestemmingsplan 'Buitengebied en herziening 2014' weer. Het plangebied is weergegeven met een rode contour.

Enkelbestemming Natuur - 2

Binnen de geldende enkelbestemming 'Natuur - 2' zijn gronden onder andere bestemd voor het behoud, beheer, herstel en ontwikkeling van de cultuurhistorische, landschappelijke, aardkundige en natuurwaarden en voor water en waterhuishoudkundige doeleinden. Artikel 15.3.1 van de bestemmingsregels bepaalt dat het afgraven, verlagen, egaliseren of ophogen van de bodem ter plaatse van gronden met de bestemming Natuur - 2 in ieder geval strijdig gebruik betreft. Omdat deze activiteit binnen de werkzaamheden valt voor de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling is de ontwikkeling in strijd met deze geldende enkelbestemming.

Enkelbestemming Agrarisch met waarden - 3

Binnen de enkelbestemming agrarisch met waarden zijn gronden bestemd voor onder andere bedrijfsmatig dan wel hobbymatig agrarisch grondgebruik en de uitoefening van het agrarisch bedrijf. Bovendien zijn de aangewezen gronden bestemd voor water en waterhuishoudkundige doeleinden en extensief recreatief medegebruik. De realisatie van hoogwatergeulen en een natuurgebied is daarmee overeenkomstig met deze geldende enkelbestemming.

Dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2

Binnen de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2 zijn gronden, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem. Het gaat hierbij om gebieden met een hoge archeologische verwachting. Slechts aan een beperkt deel van het plangebied is deze dubbelbestemming toegewezen. Voor het uitvoeren van grondwerkzaamheden, het herprofilen van waterlopen en het verlagen van de waterstand op deze gronden is een omgevingsvergunning noodzakelijk. Mogelijk dient een archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden om de archeologische waarden in het gebied vast te stellen. Dit wordt in paragraaf 4.12 nader toegelicht.

Dubbelbestemming Waarde - Archeologie 3

Binnen de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 3 zijn gronden, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem. Het gaat hierbij om gebieden met een middelhoge archeologische verwachting. Slechts aan een beperkt deel van het plangebied is deze dubbelbestemming toegewezen. Voor het uitvoeren van grondwerkzaamheden, het herprofilen van waterlopen en het verlagen van de waterstand op deze gronden is een omgevingsvergunning noodzakelijk. Mogelijk dient een archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden om de archeologische waarden in het gebied vast te stellen. Dit wordt in paragraaf 4.12 nader toegelicht.

Dubbelbestemming Waterstaat - Stroomvoerend rivierbed

Binnen de dubbelbestemming 'Waterstaat - Stroomvoerend rivierbed' zijn gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de afvoer van rivierwater uit de Maas. De voorgenomen ontwikkeling, de aanleg van 2 hoogwatergeulen, voorziet in de afvoer van rivierwater uit de Maas. De voorgenomen ontwikkeling is daarom overeenkomstig met de toegestane activiteiten vanuit deze dubbelbestemming.

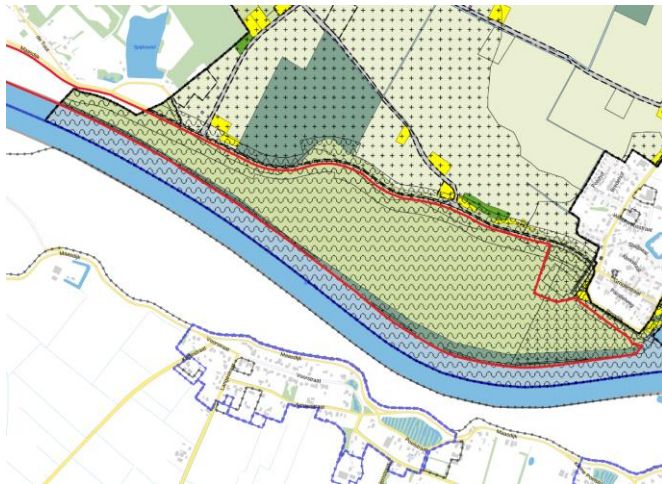
Dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering

Binnen de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterkering' zijn gronden, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de aanleg, instandhouding en/of bescherming van de waterkering alsmede voor de instandhouding en versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van de dijk. Het uitvoeren van onder andere graafwerkzaamheden is vergunningplichtig binnen deze enkelbestemming. Slechts een deel van het plangebied valt binnen deze dubbelbestemming. Binnen dit gebied worden geen graafwerkzaamheden uitgevoerd.

Dubbelbestemming Waarde - Waardevolle boom

Binnen de dubbelbestemming 'Waarde - Waardevolle boom' zijn gronden, behalve voor de daar voorkomende bestemming (en), mede bestemd voor de instandhouding van de waardevolle bomen. Slechts een deel van het plangebied valt binnen deze dubbelbestemming. Het is verboden om werkzaamheden uit te voeren die deze bomen aantasten. De werkzaamheden binnen de voorgenomen ontwikkeling tasten de waardevolle bomenstructuur niet aan en zijn daarmee inpasbaar binnen deze dubbelbestemming.

Afbeelding 1.3 Uitsnede geconsolideerd bestemmingsplan 'Buitengebied en herziening 2014', het plangebied is aangegeven met de rode contour

1.3.2 Bestemmingsplan 'Parapluplan cultuurhistorie Wijchen'

Het bestemmingsplan 'Parapluplan cultuurhistorie Wijchen' is vastgesteld door de gemeenteraad van Wijchen op

3 mei 2017. Het plangebied valt in zijn geheel binnen dit bestemmingsplan. Binnen het plangebied gelden de volgende bestemmingen en functieaanduidingen:

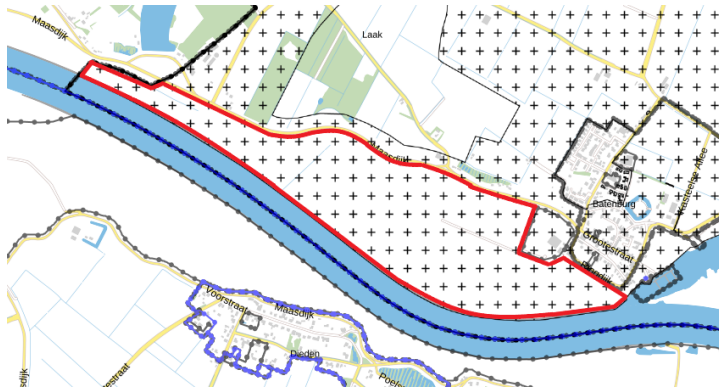
- dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied.

Afbeelding 1.4 geeft een uitsnede van de verbeelding van het bestemmingsplan 'Parapluplan cultuurhistorie Wijchen' weer. Het plangebied is weergegeven met een rode contour.

Dubbelbestemming Waarde - Cultuurhistorisch waardevol terrein

Binnen de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol terrein' zijn gronden, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden. Conform dit bestemmingsplan is voor werkzaamheden die bestaan uit het afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werkzaamheden benodigd.

Afbeelding 1.4 Uitsnede bestemmingsplan 'Cultuurhistorie Wijchen', het plangebied is aangegeven met de rode contour

1.4 Leeswijzer

De toelichting bij voorliggend bestemmingsplan bestaat uit 7 hoofdstukken. Na dit eerste inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van het plangebied. In hoofdstuk 3 wordt het beleidskader beschreven dat van toepassing is op het plangebied. Hoofdstuk 4 onderbouwt de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 worden de planregels nader toegelicht. Vervolgens worden in hoofdstuk 6 en 7 de uitvoerbaarheid respectievelijk de bestemmingsplanprocedure beschreven.

2

BESCHRIJVING PLANGEBIED

In dit hoofdstuk wordt het plangebied beschreven. Allereerst wordt ingegaan op de huidige situatie en vervolgens op de beoogde situatie.

2.1 Huidige situatie

Uiterwaard De Lymen ligt aan de Gelderse zijde van de Maas tussen de kernen Batenburg en Appeltern. Het plangebied ligt in de gemeente Wijchen en in het beheergebied van waterschap Rivierenland. Aan de noordzijde van het plangebied ligt de Maasdijk. In de huidige situatie wordt de grond van de uiterwaard gebruikt voor agrarische doeleinden. Afbeelding 2.1 geeft een luchtfoto van het plangebied weer. Afbeeldingen 2.2 en 2.3 geven de kadastrale percelen weer waarbinnen het plangebied is gelegen. Het plangebied is op de afbeeldingen weergegeven met een rode contour.

Afbeelding 2.1 Luchtfoto plangebied

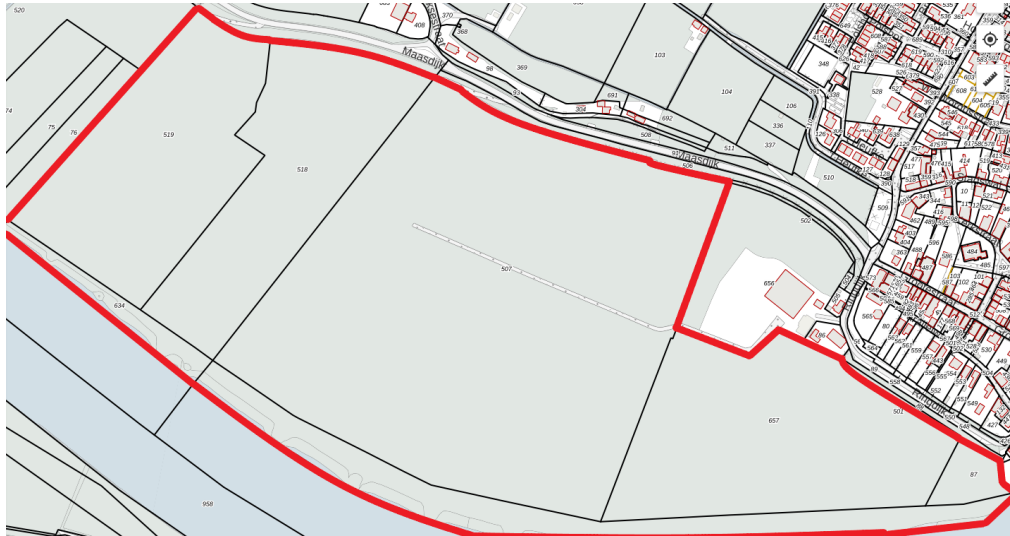
Tabel 2.1 Overzicht kadastrale percelen

Kadastrale gemeente	Gemeentecode	Sectie	Nummer	Perceeloppervlakte (m ²)
Batenburg	BTB00	E	523	21.520
Batenburg	BTB00	E	632	7.130
Batenburg	BTB00	E	522	19.145
Batenburg	BTB00	E	546	43.550
Batenburg	BTB00	E	633	8.560
Batenburg	BTB00	E	521	9.275
Batenburg	BTB00	E	520	54.765
Batenburg	BTB00	E	74	14.180
Batenburg	BTB00	E	75	6.350
Batenburg	BTB00	E	76	6.350
Batenburg	BTB00	E	519	56.450
Batenburg	BTB00	E	518	50.375
Batenburg	BTB00	E	634	7.320
Batenburg	BTB00	E	507	190.565
Batenburg	BTB00	E	82	41.790
Batenburg	BTB00	E	657	66.040
Batenburg	BTB00	E	87	4.690

Afbeelding 2.2 Overzicht kadastrale percelen noordszijde

Afbeelding 2.3 Overzicht kadastrale percelen zuidzijde

2.2 Toekomstige situatie

Vereniging Natuurmonumenten en Rijkswaterstaat zijn voornemens om in de uiterwaard 2 hoogwatergeulen van de Maas te realiseren. Door een aantal inrichtingsmaatregelen wordt het gebied omgevormd tot natuur met het landschapstype *rivier- en moeraslandschap (N01.03)*. Dit landschapstype bestaat uit een aantal beheertypen, zoals rivier, zoete plas, moeras, droog schraalland en overstromingsgrasland, ruigteveld, rivier en beekbegeleidend bos.

Het ontwerp bestaat uit een stelsel van ondiepe, laag dynamische geulen met slikkige, deels rietbegroeide oevers in de hele uiterwaard. De droge delen verruigen en met name op de hogere delen komt ooibos tot ontwikkeling. Naast de geulen worden ook een aantal bestaande laagtes uitgediept en een aantal nieuwe, ondiepe poelen gegraven. De ondiepe poelen zijn niet permanent watervoerend, maar worden gevoed door regenwater dat in droge perioden langzaam zal uitzakken (Natuurmonumenten, Bureau Drift, H+N+S, 2022). Het gebied wordt vrij toegankelijk en met name in de eerste jaren worden een aantal doorgaande wandelroutes uitgemeaid. Het definitief ontwerp voor de toekomstige situatie van het plangebied is weergegeven in afbeelding 2.4.

Afbeelding 2.4 Definitief ontwerp De Lyden

BELEIDSKADER

In dit hoofdstuk wordt voor onderhavig plan relevante ruimtelijk beleid beschreven. Aangegeven wordt wat de relatie is tussen het plan en het beleid en getoetst wordt of het plan in overeenstemming is met het geldende beleid.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Omgevingswet

Naar verwachting treedt de Omgevingswet (voortaan: Ow) op 1 januari 2024 in werking. De Ow betreft een wet die een verregaande vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving (omgevingsrecht) beoogt, door tientallen op dit moment vigerende wetten en honderden regels te bundelen in 1 nieuwe wet. De Ow betekent een aanzienlijke inhoudelijke reductie van regels op het terrein van water, lucht, bodem, natuur, infrastructuur, gebouwen en cultureel erfgoed. Het overgangsrecht in de Invoeringswet Omgevingswet (voortaan: IOw) en het Invoeringsbesluit Omgevingswet regelt de verhouding tussen nieuwe en bestaande regelgeving. Paragraaf 11.2 van de IOw bevat het overgangsrecht voor de kerninstrumenten van de Ow: de Omgevingsvisie, programma's, het omgevingsplan, de omgevingsverordening en waterschapsverordening, algemene rijksregels, de omgevingsvergunning, het projectbesluit en instructieregels. De uitwerking van het overgangsrecht kan overigens nog wijzigen in aanloop richting inwerkingtreding.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

Op het moment van inwerkingtreding van de Ow, gaat dit bestemmingsplan op in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen. Bij inwerkingtreding van de Ow heeft namelijk iedere gemeente van rechtswege één omgevingsplan (artikel 22.1 Ow). Het overgangsrecht, beschreven in IOw, regelt dat de gemeente vanaf de inwerkingtreding in ieder geval een omgevingsplan heeft dat gevuld is met (1) de regels die van rijksniveau naar gemeenteniveau gaan en (2) de bestaande ruimtelijke plannen en een aantal verordeningen (artikel 1.1, onderdeel II IOw). Deze 2 onderdelen vormen samen het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

Bestaande ruimtelijke plannen en verordeningen worden dus onderdeel van het omgevingsplan. Het gaat om de volgende plannen en verordeningen:

- bestemmingsplannen (Wet ruimtelijke ordening, Crisis- en herstelwet);
- wijzigingsplannen (Wet ruimtelijke ordening);
- uitwerkingsplannen (Wet ruimtelijke ordening);
- beheersverordeningen (Wet ruimtelijke ordening);
- inpassingsplannen (Wet ruimtelijke ordening, Crisis- en herstelwet);
- exploitatieplannen (Wet ruimtelijke ordening);
- voorbereidingsbesluiten inclusief tracébesluiten die als voorbereidingsbesluit gelden (Wet ruimtelijke ordening);
- archeologieverordeningen (Monumentenwet 1988);
- geurverordening (Wet geurhinder en veehouderij);
- verordeningen afvoer regen- en grondwater (Wet milieubeheer).

Procedure

Het huidige recht op grond van de Wro is van toepassing op procedures die voor de inwerkingtreding van de Ow zijn gestart. Op dit bestemmingsplan is derhalve de Ow niet van toepassing, omdat de officiële procedure van dit bestemmingsplan gestart is voor de inwerkingtreding van de Ow.

3.1.2 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Op 11 september 2020 is de Nationale omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. De NOVI vervangt de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De NOVI stelt een nieuwe aanpak voor: integraal, samen met andere overheden en maatschappelijke organisaties, en met meer regie vanuit het Rijk.

De NOVI beschrijft een toekomstperspectief met ambities. Daarnaast beschrijft de NOVI nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven. Die opgaven zijn in feite het verschil tussen de ambitie en de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen. Waar de opgaven vragen om een geïntegreerde benadering, komen deze samen in 4 prioriteiten:

- 1 ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- 2 een duurzaam en (circulair) economisch groeipotentieel;
- 3 sterke en gezonde steden en regio's;
- 4 een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

Voorliggend bestemmingsplan draagt bij aan de toekomstbestendigheid en verbetering van de waterveiligheid van de rivier, en daarmee aan de eerste prioriteit van de NOVI. Bovendien geeft dit bestemmingsplan uitvoering aan het belang van een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied, welke wordt beschreven in het NOVI. Het NOVI stelt biodiversiteit, het vinden van een balans tussen de ontwikkeling van natuur en landbouw en het creëren van een prettige omgeving om te wonen, werken en recreëren als doelen. In de uiterwaard De Lymen realiseren Rijkswaterstaat en Vereniging Natuurmonumenten een natuurgebied waarin ruimte is voor de natuur en recreatie. Voorliggend bestemmingsplan is daarom in lijn met de Nationale Omgevingsvisie.

3.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening bevestigt in juridische zin de kaderstellende uitspraken uit de NOVI ten aanzien van de daarin genoemde nationale belangen. Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan de versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en de vermindering van bestuurlijke drukte.

Het Barro stelt regels op basis van veertien nationale belangen:

- 1 Rijksvaarwegen;
- 2 project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- 3 kustfundament;
- 4 grote rivieren;
- 5 Waddenzee en waddengebied;
- 6 defensie;
- 7 hoofdwegen en landelijke spoorwegen;
- 8 elektriciteitsvoorziening;
- 9 buisleidingen van nationaal belang voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- 10 Natuurwetwerk Nederland;
- 11 primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- 12 IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte);
- 13 erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde;
- 14 ruimtereservering parallelle Kaagbaan.

Voor het plangebied zijn de regels voor grote rivieren en de regels voor Natuurnetwerk Nederland (in de provincie Gelderland aangeduid als GNN) relevant. De regels voor grote rivieren bestaan uit regels waar een

bestemmingsplan dat betrekking heeft op het stroomvoerend deel van het rivierbed aan moet voldoen. Hierin wordt bepaald dat wijzigingen ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan alleen toegestaan zijn wanneer een of meer van de bepaalde activiteiten mogelijk worden gemaakt. Een van de activiteiten die in de regels wordt benoemd is het verwezenlijken, verbeteren of beheren van een natuurterrein. Dit is de activiteit wat door voorliggend bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt. Het bestemmingsplan is daarmee in overeenstemming met de regels voor grote rivieren in het Barro.

De regels voor Natuurnetwerk Nederland in het Barro bestaan uit voorschriften voor regels in de provinciale verordeningen die het Natuurnetwerk Nederland beschermen. Het Barro bepaalt dat in een provinciale verordening moet worden opgenomen dat een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een gebied behorende tot het Natuurnetwerk Nederland geen activiteiten mogelijk mag maken die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gebieden leidt. In voorliggend bestemmingsplan zijn de gevolgen voor het Natuurnetwerk Nederland juist positief. Het bestemmingsplan is daarmee in overeenstemming met de regels voor het Natuurnetwerk Nederland in het Barro.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

Bij het opstellen van bestemmingsplannen dient rekening te worden gehouden met de bepalingen van het Barro. Voor voorliggende bestemmingsplan zijn de regels voor grote rivieren en Natuurnetwerk Nederland relevant. Voorliggend bestemmingsplan is overeenkomstig met de regels voor grote rivieren en Natuurnetwerk Nederland. Voorliggend bestemmingsplan is daarom in lijn met het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

3.1.4 Beleidsregels grote rivieren

De beleidsregels grote rivieren, welke berusten op artikel 6.12 van het Waterbesluit, bevatten regels voor activiteiten en ruimtelijke ontwikkelingen in het rivierbed van grote rivieren, met als doel om de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed te behouden, om op die manier voldoende ruimte te creëren voor de rivier. De beleidsregels gelden ook voor het rivierbed van de Maas. De beleidsregels kennen regels voor het rivierbed met een bergend regime en rivierbed met een stroomvoerend regime.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

Het rivierbed en de uiterwaard binnen het plangebied kent een 'stroomvoerend' regime. Conform artikel 5 lid f van de beleidsregels grote rivieren is het realiseren of verbeteren van natuur in het gedeelte van het rivierbed waarop het stroomvoerend regime van toepassing is, toegestaan. Voorliggend bestemmingsplan is daarom in lijn met de beleidsregels grote rivieren.

3.1.5 Kaderrichtlijn Water

De kaderrichtlijn Water (hierna: KRW) is een Europese richtlijn die in 2000 van kracht is geworden en als doel heeft om de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater in Europa te waarborgen. De Rijksoverheid vertaalt de KRW in verschillende beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. Een van deze kaders is het KRW-programma voor de Maas. In het KRW-programma van de Maas is de aanleg van hoogwatergeulen in uiterwaard De Lyden opgenomen als maatregel.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

In de KRW is een KRW-programma voor de Maas als maatregel opgenomen. Het realiseren van hoogwatergeulen in uiterwaard De Lyden is onderdeel van dit programma. Dit bestemmingsplan geeft daarmee gedeeltelijk uitvoering aan de KRW.

3.1.6 Nationaal Water Programma

Het Nationaal Water Programma (NWP) geeft een overzicht van de ontwikkelingen binnen het waterdomein en legt nieuw ontwikkeld beleid vast. Het Rijk werkt met het NPW aan schoon, veilig en voldoende water dat klimaatadaptief en toekomstbestendig is. Het NWP beschrijft op hoofdlijnen het nationale waterbeleid en het beheer van de rijkswateren en rijkswaagen. Voor het waterbeleid is het NWP een uitwerking van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Het Rijk formuleert 3 hoofdambities voor het NWP:

- een veilige en klimaatbestendige delta;
- een concurrerende, duurzame en circulaire delta;
- een schone en gezonde delta met hoogwaardige natuur.

Binnen de hoofdambitie 'een schone en gezonde delta met hoogwaardige natuur' neemt het Rijk onder andere maatregelen voor een natuurlijkere inrichting van de grote wateren om de doelen van de KRW te bereiken.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

Voorliggend bestemmingsplan maakt het mogelijk om in uiterwaard De Lymen maatregelen te treffen die bijdragen aan de KRW-doelstellingen. Het behalen van de KRW-doelstellingen is in het NWP een centrale opgave. Voorliggend bestemmingsplan is daarmee overeenkomstig met het Nationaal Water Programma.

3.1.7 Nationaal Bestuursakkoord Water

Met het National Bestuursakkoord Water (NBW) leggen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten vast op welke wijze, met welke middelen en langs welk tijdspad zij gezamenlijk de grote wateropgave voor Nederland in de eenentwintigste eeuw willen aanpakken. Het akkoord benadrukt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het op orde krijgen en houden van het totale watersysteem. Het NBW geeft aan welke instrumenten ingezet worden om de opgaven te realiseren, welke taken en verantwoordelijkheden iedere partij daarbij heeft en hoe partijen elkaar in staat willen stellen hun taken uit te voeren. In het NBW worden stappen afgesproken om tot maatregelen te komen die een aantoonbaar effect hebben op het bereiken van KRW-doelen.

Relatie met voorliggend plan

De initiatiefnemers van de ontwikkeling, welke voorliggend bestemmingsplan mogelijk maakt, zijn Rijkswaterstaat en Vereniging Natuurmonumenten. Rijkswaterstaat is, als onderdeel van het Rijk, aangesloten bij het NBW. De realisatie van hoogwatergeulen en een natuurgebied in uiterwaard draagt direct bij aan het behalen van de KRW-doelstellingen. Voorliggend bestemmingsplan is daarmee in overeenstemming met het Nationaal Bestuursakkoord Water.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De Provinciale Staten van Gelderland hebben op 19 december 2018 de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland (hierna: de Omgevingsvisie) vastgesteld. Deze is in werking getreden op 1 maart 2019. Het doel van de Omgevingsvisie is: een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland, vanuit het verleden én met oog op de toekomst. De provincie is als middenbestuur een belangrijke schakel bij het bereiken van deze doelstellingen en wil op een aantal manieren waarde toevoegen:

- met een brede blik kijken naar de inrichting en kwaliteit van de Gelderse leefomgeving;
- stimuleren van ontwikkelingen enerzijds en beschermen van waarden anderzijds;
- focussen op duurzaamheid, onderlinge verbondenheid en een economisch krachtig Gelderland.

De provincie heeft 7 ambities opgesteld om de focus verder te verdiepen. De 7 ambities zien op de volgende thema's: energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en de woon- en leefomgeving. Per ambitie is de provinciale aanpak beschreven.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

De ontwikkeling in voorliggend bestemmingsplan past binnen de ambitie biodiversiteit en klimaatadaptatie uit de Omgevingsvisie. Binnen de ambitie biodiversiteit staat het beschermen en versterken van het Gelders Natuurnetwerk voorop. Binnen de ambitie klimaatadaptatie stelt de provincie als doel om in 2050 optimaal beschermd te zijn te kunnen meebewegen met het veranderd klimaat. De ontwikkeling die voorliggend bestemmingsplan mogelijk maakt draagt direct bij aan deze ambities. Bovendien stimuleert de provincie in de Omgevingsvisie extensieve vormen van recreatie en toerisme wanneer deze verenigd worden met de natuur- en landschapsdoelstellingen. Voorliggend bestemmingsplan geeft invulling aan het versterken van de Gelderse natuur, klimaatadaptatie en maakt tegelijkertijd extensief toerisme mogelijk. Het bestemmingsplan is daarmee in overeenstemming met de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.

3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De Provinciale Staten van Gelderland hebben op 24 september 2014 de Omgevingsverordening Gelderland (hierna: Omgevingsverordening) vastgesteld. Hierna zijn een aantal aanpassingen en actualisatieplannen doorgevoerd, waarna in januari 2023 een geconsolideerde versie is gepubliceerd. De Omgevingsverordening bevat regels voor de leefomgeving welke betrekking kunnen hebben op het gehele provinciale grondgebied of op delen daarvan en bevat gebiedsgerichte thema's. Bestemmingsplannen moeten afgestemd zijn op de in de Omgevingsverordening opgenomen regels. De regels in de Omgevingsverordening zijn gebaseerd op de provinciale Omgevingsvisie en hebben de status van algemeen verbindende voorschriften.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied gelden vanuit de Omgevingsverordening de volgende gebiedsaanduidingen, en daarbij horende regels: glastuinbouwbedrijf buiten een glastuinbouwontwikkelingsgebied, Gelders Natuurnetwerk, verbodsgebied varend ontgassen. De gebiedsaanduidingen glastuinbouwbedrijf buiten een glastuinbouwontwikkelingsgebied en verbodsgebied varend ontgassen hebben geen invloed op de voorgenomen tijdelijke ontwikkeling. Binnen de gebiedsaanduiding Gelders natuurnetwerk wordt een nieuw bestemmingsplan alleen toegelaten als die geen nadelige gevolgen kan hebben voor de kernkwaliteiten, het oppervlakte of de samenhang van het gebied. De ontwikkeling die voorliggend bestemmingsplan mogelijk maakt heeft positieve gevolgen voor het gebied behorende tot het Gelders Natuurnetwerk. Dit wordt in paragraaf 4.6 nader toegelicht. De Omgevingsverordening Gelderland is in lijn met voorliggend bestemmingsplan.

3.2.3 Regionaal waterprogramma 2021-2027

Op 15 december 2021 hebben de Provinciale Staten van Gelderland het Regionaal waterprogramma 2021-2027 vastgesteld. In het Regionaal waterprogramma beschrijft de provincie Gelderland de opgaven en ambities met betrekking tot water. Bovendien beschrijft de provincie concrete maatregelen die gaan bijdragen aan de ambities uit de Gelderse Omgevingsvisie op het gebied van water. Door middel van het Regionaal waterprogramma werkt de provincie onder andere toe naar het behalen van de doelstellingen van de KRW.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

De ontwikkeling die voorliggend bestemmingsplan mogelijk maakt draagt direct bij aan de doelstelling van de KRW en past daarmee binnen het Regionaal waterprogramma 2021-2017.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Interprovinciale structuurvisie Meanderende Maas

De interprovinciale structuurvisie Meanderende Maas (hierna: interprovinciale structuurvisie) is op 1 juli 2020 vastgesteld door de Provinciale Staten van Gelderland. De interprovinciale structuurvisie is een samenwerking tussen waterschap Aa en Maas als trekker, de provincies Noord-Brabant en Gelderland, de gemeenten Oss, West Maas en Waal en Wijchen, het waterschap Rivierenland, de Vereniging Natuurmonumenten, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en Rijkswaterstaat. Het doel van de interprovinciale structuurvisie is het verbeteren van het huidige waterbeheer om, in het licht van de stijgende zeespiegel en de bijbehorende stijgende kans op hoogwater in grote rivieren, de veiligheid van de inwoners van Nederland te kunnen garanderen. De interprovinciale structuurvisie kent 2 inhoudelijke onderdelen: een concreet pakket aan maatregelen die vóór 2028 gerealiseerd moeten worden, en een toekomstbeeld dat doorkijkt naar 2050.

Aan het samenhangend maatregelenpakket voor 2028 is invulling gegeven aan de hand van 8 thema's:

- 1 veilige en herkenbare dijken;
- 2 winterbedmaatregelen;
- 3 invulling van natuur- en kwaliteitswaarden;
- 4 het realiseren van routestructuren, entrees en culturele hotspots;
- 5 het versterken van gezichten van de Maas;
- 6 herstel bakenbomen;
- 7 toegang Burgemeester Delenkanaal;
- 8 duurzaamheid.

Het toekomstbeeld voor 2050 is uitgewerkt aan de hand van 8 doelen, welke ieder bestaan uit een aantal opgaven. De 8 doelen voor het toekomstperspectief zijn als volgt:

- 1 dijken veilig maken;
- 2 rivierverruiming;
- 3 ruimtelijke kwaliteit versterken en beleefbaar maken;
- 4 natuur behouden en versterken;
- 5 vrijetijdseconomie versterken;
- 6 woonklimaat en de vitaliteit van de kernen verbeteren;
- 7 ondernemerschap stimuleren;
- 8 duurzaamheid bevorderen.

De ontwikkeling die voorliggend bestemmingsplan mogelijk maakt draagt direct bij aan de doelen ruimtelijke kwaliteit versterken en beleefbaar maken en natuur behouden en versterken.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

In het pakket van concrete maatregelen zijn, voor het deelgebied waarin De Lyden gesitueerd is (Dieden & Demen), winterbedmaatregelen opgenomen. De inhoud van de wintermaatregelen in dit deel van de projectlocatie van de Meanderende Maas is geheel conform de plannen die Vereniging Natuurmonumenten heeft voor dit plangebied. Deze plannen van Vereniging Natuurmonumenten bestaan onder andere uit het transformeren van uiterwaard De Lyden naar een natuurgebied met hoogwatergeulen. Bovendien draagt de realisatie van hoogwatergeulen en een natuurgebied direct bij aan meerdere doelen uit het toekomstbeeld voor 2050. Daarmee is de ontwikkeling die voorliggend bestemmingsplan mogelijk maakt geheel overeenkomstig met de Interprovinciale structuurvisie Meanderende Maas.

3.3.2 Waterbeheerprogramma 2022-2027 waterschap Rivierenland

Het waterbeheerprogramma 2022-2027 'Versterken. Verbinden. Vergroenen.' is op 26 november 2021 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van waterschap Rivierenland. Het waterbeheerprogramma (hierna:

WBP) bestaat uit 7 inhoudelijke thema's waarvoor door het waterschap doelen, invoeringsstrategieën en maatregelen zijn gedefinieerd. Deze 7 thema's zijn als volgt:

- 1 beschermen voor overstromingen;
- 2 water eerlijk verdelen;
- 3 voorbereiden op extreem weer;
- 4 werken aan schoon water;
- 5 bijdragen aan een fijne leefomgeving voor mens en natuur;
- 6 toewerken naar klimaat- en energieneutraliteit;
- 7 toewerken naar circulariteit.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Binnen het thema 'beschermen tegen overstromingen' spreekt het waterschap onder andere de ambitie uit dat rivierdijken in 2050 landschapselementen zijn die ruimte bieden aan natuur, recreatie en energieopwekking. Bovendien neemt de kans op een waterstand die leidt tot overstroming af als gevolg van de waterstandsdeling door de hoogwatergeulen. Binnen het thema 'bijdragen aan een fijne leefomgeving voor mens en natuur' streeft het waterschap naar het vergroten van de biodiversiteit, het verbeteren van de natuurwaarden en het verbeteren van de mogelijkheden voor recreatie, natuur en beleving van het water binnen het beheergebied van het waterschap. De ontwikkeling die voorliggend bestemmingsplan mogelijk maakt draagt direct bij aan deze ambities die in het WBP worden genoemd. Dit bestemmingsplan is dan ook conform het WBP van waterschap Rivierlanden.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Wijchen

De structuurvisie Wijchen is op 2 juni 2009 vastgesteld door de gemeenteraad van Wijchen. De structuurvisie is een doorvertaling van de 8 strategische opgaven die zijn geformuleerd in de strategische visie Wijchen 2025, zoals in 2007 is vastgesteld. De gemeente gaat uit van een compacte groei en het benutten van de potenties van bestaand stedelijk gebied zonder daarbij de bestaande kwaliteit aan te tasten, in combinatie met een vitaal platteland en sterke kleine kernen.

De gemeente wil ondermeer:

- herstellen van hydrologie kwelgebieden in Oost-Wijchen;
- ontwikkeling en versterking van de ecologische verbindingzone Heumen - Horssen;
- aanleg van landschapselementen en (erf)beplanting, die passen bij het gebied;
- versterken van cultuurhistorische landschapselementen en patronen;
- nieuwe woningen in het buitengebied alleen in geval van functieverandering of landgoederen in het kader van de Natuurschoonwet;
- kleinschalige bedrijvigheid in het kader van verbreding van de landbouw in het buitengebied;
- ruimte voor versterking en ontwikkeling van de agrarische sector;
- behoud en versterking van bestaande recreatieterreinen;
- extensieve recreatie in het landelijk gebied door een goede en aantrekkelijke ontsluiting;
- behoud en versterking van een goed woon- en leefomgeving.

Relatie met voorliggend bestemmingsplan

De ontwikkeling die voorliggend bestemmingsplan mogelijk maakt draagt bij aan het versterken van natuurgebieden en bijbehorende extensieve recreatie in Wijchen en behelst de realisatie van landschapselementen die passen bij het gebied. De ontwikkeling voorziet in het transformeren van agrarische gronden naar een natuurgebied. Dit is strijdig met de wens voor ruimte voor versterking en ontwikkeling van de agrarische sector. Echter draagt de ontwikkeling in grote mate bij aan andere doelstelling, zowel op gemeentelijk als op gemeente-overstijgend niveau. Voorliggend bestemmingsplan is daarom in overeenstemming met de gemeentelijke Structuurvisie.

4

MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

In het kader van gemeentelijke besluitvorming dient bij een bestemmingsplan door middel van een integrale ruimtelijke benadering nadrukkelijk rekening te worden gehouden met de consequenties van het plan voor de omgeving en omwonenden. Het bevoegd gezag is namelijk verantwoordelijk voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit gebeurt in het kader van een 'goede ruimtelijke ordening'. Het beginsel van een goede ruimtelijke ordening is van toepassing voor alle ruimtelijke ontwikkelingen. De effecten op de leefomgeving worden in dit hoofdstuk door de bespreking van diverse omgevingsaspecten in beeld gebracht en afgewogen, en hiermee wordt de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan aangetoond.

Een aantal milieu-en omgevingsaspecten zijn, door de aard van de ontwikkeling, niet relevant voor dit bestemmingsplan. Deze milieu- en omgevingsaspecten, welke zijn opgesomd in tabel 4.1, zijn daarom buiten beschouwen gelaten in dit bestemmingsplan.

Tabel 4.1 Opsomming niet-relevante milieueffecten

Effect	Reden niet relevant
trillingen en laagfrequent geluid	richtlijnen betreffende trillingen en laagfrequent geluid zijn van toepassing op nieuwbouw. Binnen voorliggend bestemmingsplan is bebouwing/nieuwbouw niet toegestaan
geur	bij ruimtelijke planvorming moet het aspect geur beoordeeld worden wanneer een geurgevoelige functie mogelijk wordt gemaakt of een geurbron mogelijk wordt gemaakt of gewijzigd. Dit bestemmingsplan voorziet niet in één van deze activiteiten
elektromagnetische zones	er zijn binnen of nabij het plangebied geen hoogspanningsverbindingen die hinder kunnen opleveren
kabels en leidingen	er zijn geen planologisch relevante kabels of leidingen binnen het plangebied
lichthinder, bezonning en reflectie	het bestemmingsplan staat geen functies toe die lichthinder veroorzaken of hiervan hinder ondervinden
slagschaduw	er bevinden zich in of in de directe nabijheid van het plangebied geen windmolens die slagschaduw kunnen veroorzaken
wind	het bestemmingsplan maakt geen bebouwing mogelijk die mogelijk windhinder of windgevaar ondervinden
sociale veiligheid	het bestemmingsplan maakt geen functies mogelijk waar mensen wonen of voor langere tijd verblijven. Bovendien is het natuurgebied geen onderdeel van een doorgaande route en zullen mensen dus niet onvrijwillig (in het donker) in het gebied verblijven

4.1 M.e.r.-beoordelingsplicht

4.1.1 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Ingevolge artikel 7.2 Wet milieubeheer zijn in het Besluit milieueffectrapportage activiteiten aangewezen die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu, of ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Activiteiten die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu zijn opgenomen in bijlage C van het Besluit milieueffectrapportage. Activiteiten waarvoor een beoordeling van het bevoegd gezag nodig is, zijn opgenomen in bijlage D. Voor elk besluit dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen in bijlage D en onder de genoemde drempelwaarden vallen, moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Voor activiteiten die boven die drempelwaarde vallen is een reguliere m.e.r.-beoordeling verplicht.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is het gevolg van de uitspraak van het Europese hof over de manier waarop de EU-richtlijn in de Nederlandse regelgeving was geïmplementeerd. De essentie van die uitspraak is dat altijd een m.e.r. noodzakelijk is als belangrijke nadelige milieugevolgen niet kunnen worden uitgesloten. De drempelwaarden in het Besluit m.e.r. (kolom 2 'gevallen' in de D-lijst) zijn gebaseerd op algemene kenmerken van een activiteit en een globale aanname dat bij gevallen onder de drempelwaarde geen belangrijke nadelige milieugevolgen zullen optreden. Dat hoeft echter niet altijd het geval te zijn. In bepaalde gevallen kan een activiteit met een kleinere omvang wel degelijk belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. De vormvrije m.e.r.-beoordeling is daarom bedoeld als waarborg dat in dergelijke gevallen de m.e.r.(-beoordelingsplicht) niet over het hoofd wordt gezien. Het ten onrechte niet doorlopen van een m.e.r. doet immers geen recht aan de bedoeling van een m.e.r. en is een risico in de procedure.

In dit bestemmingsplan is sprake van activiteiten die binnen de categorieën ontgronding (C16.1) en realiseren waterstandsdaling (D3.2) vallen, welke volgens het Besluit milieueffectrapportage m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn.

C16.1 - Ontgronden

Het besluit ten aanzien van ontgronding is een ontgrondingsvergunning. Het bijbehorende plan is een kaderstellend bestemmingsplan. Gezien voorliggend bestemmingsplan niet kaderstellend is, is er voor de categorie ontgroningen (C16.1) geen m.e.r.-(beoordelings)plicht.

D3.2 - Realiseren waterstandsdaling

Voor het realiseren van waterstandsdaling moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen waarbij categorie D3.2 ('de aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken') van toepassing is. De moederbesluiten voor deze activiteit zijn het bestemmingsplan en het Projectplan Waterwet. Er geldt voor deze categorie geen drempelwaarde, aangezien de kolom 'gevallen' leeg is. Daarom is de voorgenomen ontwikkeling in uiterwaard De Lymen m.e.r.-beoordelingsplichtig. Het bevoegde gezag bepaalt op basis van de m.e.r.-beoordelingsnotitie of er sprake is van aanzienlijke milieueffecten waarvoor het doorlopen van de procedure voor milieueffectrapportage noodzakelijk is. Het bevoegd gezag voor de m.e.r.-beoordeling is de gemeente Wijchen.

Uit de m.e.r.-beoordeling (zie bijlage II) blijkt dat op basis van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de potentiële effecten van het project er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu worden verwacht. Ook aard, plaats, potentiële effecten en cumulatieve effecten in samenhang beschouwd zijn er geen belangrijke nadelige effecten te verwachten. Hierdoor is het doorlopen van een procedure voor milieueffectrapportage niet noodzakelijk.

Tabel 4.2 Uitsnede bijlage D Besluit milieueffectrapportage

	Activiteiten	Plannen	Besluiten
D3.2	de aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken	de structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, en bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet en het plan, bedoeld in de artikelen 4.1 en 4.4 van de Waterwet	de goedkeuring van de gedeputeerde staten van het projectplan, bedoeld in artikel 5.7, eerste lid, van de Waterwet of, bij het ontbreken daarvan, het projectplan, bedoeld in 5.4, eerste lid, van die wet, of, indien artikel 5.4, zesde lid, van die wet van toepassing is, de vaststelling van het tracé op grond van de Tracéwet of de Spoedwet wegverbreding door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat of het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet

4.2 Verkeer en parkeren

Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen wijzigingen optreden in het verkeerspatroon. In deze paragraaf worden de effecten van de ontwikkeling op de verkeersgeneratie en het parkeren besproken. Eerst komt aan bod wat het effect van de ontwikkeling is op de verkeersgeneratie en ontsluiting van het plangebied. Daarna worden de parkeerbehoefte- en capaciteit behandeld.

4.2.1 Toetsingskader

Ten aanzien van het aspect verkeer en parkeren bestaat geen wettelijk voorgeschreven toetsingskader voor bestemmingsplannen.

4.2.2 Resultaten

Het gehele gebied wordt vrij toegankelijk voor voetgangers. Er worden een aantal doorgaande wandelroutes uitgemaaid. Mogelijk wordt op een steunberm aan de buitenkant van de dijk een fietspad voorzien. De realisatie van de steunberm is onderdeel van het voornemen van Natuurmonumenten, het fietspad niet. Het fietspad is in de planregels wel mogelijk gemaakt. Overig verkeer is niet toegestaan in het natuurgebied.

Ontsluiting van het plangebied

De ontsluiting van het plangebied vindt plaats via de Maasdijk. Via de Maasdijk is de N329, en daarmee de N322 en vervolgens de A50 eenvoudig te bereiken. De ontwikkeling heeft een beperkt verkeersaantrekkende werking, omdat alleen recreatief medegebruik wordt gefaciliteerd voor het natuurgebied. De verkeerstoename zal zeer minimaal zijn, ook omdat het gebied hoofdzakelijk door recreanten vanuit de directe omgeving wordt gebruikt. Daarnaast is sprake van incidentele verkeerswegingen voor het beheer van het natuurgebied. De ontsluitingswegen kunnen het eventuele extra verkeer dat gegeneerd wordt verwerken zonder dat sprake is van belemmering van de doorstroming.

Parkeren

De parkeerbehoefte van bezoekers van het natuurgebied zal buiten het plangebied worden opgevangen. Bezoekers van het natuurgebied parkeren in het gebied ten oosten van de kern Batenburg (parkeerplekken 'Boombeelden'), waar voldaan kan worden aan de parkeerbehoefte.

4.2.3 Conclusie

De ontwikkeling die voorliggend bestemmingsplan mogelijk maakt heeft een beperkte verkeersaantrekkende werking. Rond het plangebied wordt voldaan aan de parkeerbehoefte van bezoekers. Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggende bestemmingsplan.

4.3 Geluid

Bij het opstellen van een bestemmingsplan dient het aspect geluid beoordeeld te worden. Bij het aspect geluid gaat het om het ruimtelijke mogelijk maken van een geluidsbron (zoals wijzigingen aan een weg, spoorweg of industrie) enerzijds en aan bestemmingen die een zekere mate van rust nodig hebben (zoals woningen, scholen of ziekenhuizen) anderzijds. Ruimtelijke plannen moeten voldoen aan de wet- en regelgeving die is opgenomen in de Wet geluidhinder (Wgh), de Wet milieubeheer (Wm) en onderliggende besluiten en regelingen.

4.3.1 Toetsingskader

Conform de Wet geluidhinder hoeft er in het kader van een gewijzigde situatie buiten een geluidzone geen formele toetsing plaats te vinden aan de Wet geluidhinder omdat voorliggend bestemmingsplan niet voorziet in het mogelijk maken van of wijzigen van een (spoor)weg of de oprichting van geluidsgevoelige objecten. Wel moet getoetst worden of het voornemen voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

4.3.2 Resultaten

Er zijn geen effecten van de hoogwatergeulen en het natuurgebied op de omgeving in het kader van geluid. Tijdens de realisatiefase kan er enige geluidsoverlast ontstaan voor de omgeving. Deze overlast is van zeer tijdelijke aard. In de gebruiksfase is er sprake van zeer beperkte verkeersaantrekkende werking door recreatief gebruik van het natuurgebied. Dit zorgt voor een beperkte toename in verkeersgeluid in de omgeving van het plangebied. In de huidige situatie worden de landbouwgronden in het gebied bewerkt met landbouwmachines. In de toekomstige situatie worden grazers ingezet voor het beheer van het gebied, in combinatie met beperkte maaierwerkzaamheden. Dit zorgt in de toekomstige situatie voor een reductie van geluid in het plangebied.

4.3.3 Conclusie

Voor het aspect geluid is formele toetsing aan de Wgh niet aan de orde. Er vinden in de gebruiksfase geen wijzigingen plaats die een negatieve invloed hebben op de omgeving wat betreft geluid. Er is sprake van goede ruimtelijke ordening. Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggende bestemmingsplan.

4.4 Luchtkwaliteit

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van een ruimtelijk plan uit het oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens rekening gehouden met de luchtkwaliteit. In de Wet milieubeheer (verder: Wm) zijn eisen opgenomen waaraan de luchtkwaliteit in de buitenlucht moet voldoen. Hierbij is onderscheid gemaakt in grenswaarden waaraan nu moet worden voldaan en grenswaarden waaraan in de toekomst moet worden voldaan. De meest kritieke stoffen zijn stikstofdioxide en fijnstof. Voor andere in de Wm genoemde stoffen wordt in Nederland, behoudens bijzondere situaties, overal voldaan aan de vereisten.

4.4.1 Toetsingskader

Op grond van artikel 5.16 Wm stelt de gemeenteraad alleen een bestemmingsplan vast wanneer aannemelijk is gemaakt dat:

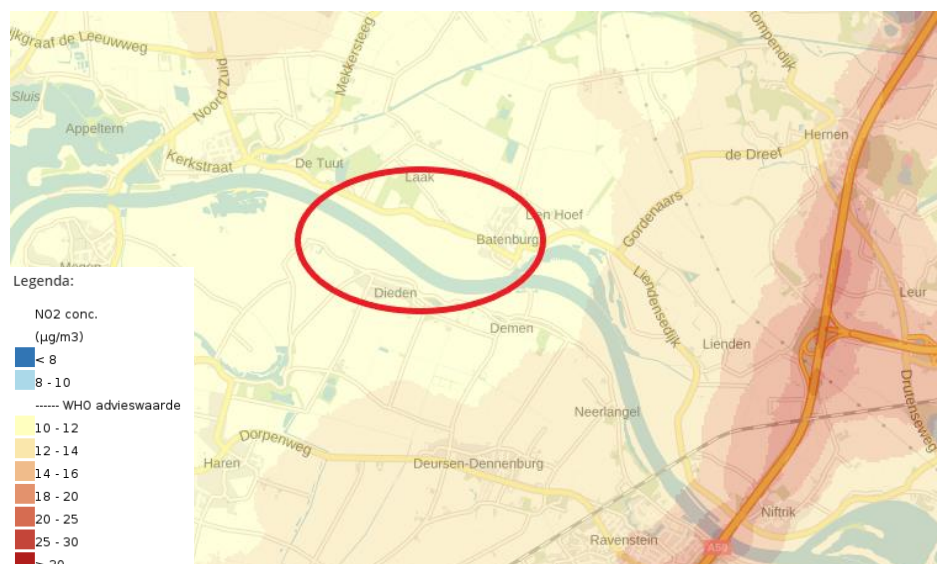
- het bestemmingsplan niet leidt tot het overschrijden van de in de wet genoemde grenswaarden, of;
- de luchtkwaliteit als gevolg van het vergunde plan per saldo verbeterd of ten minste gelijk blijft, of bij een beperkte toename, door een met de ontwikkeling samenhangende maatregel of effect, per saldo verbeterd, of;
- het bestemmingsplan niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie van een stof waarvoor in de wet grenswaarden zijn opgenomen, of;
- de ontwikkeling is opgenomen of past in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.

De Wm geeft grenswaarden voor de concentraties van onder andere stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀ en PM₂₅). Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient getoetst te worden of de ontwikkeling zorgt voor overschrijding van de grenswaarden. Deze grenswaarden liggen voor zowel NO₂ als PM₁₀ op een jaargemiddelde van 40 microgram/m³.

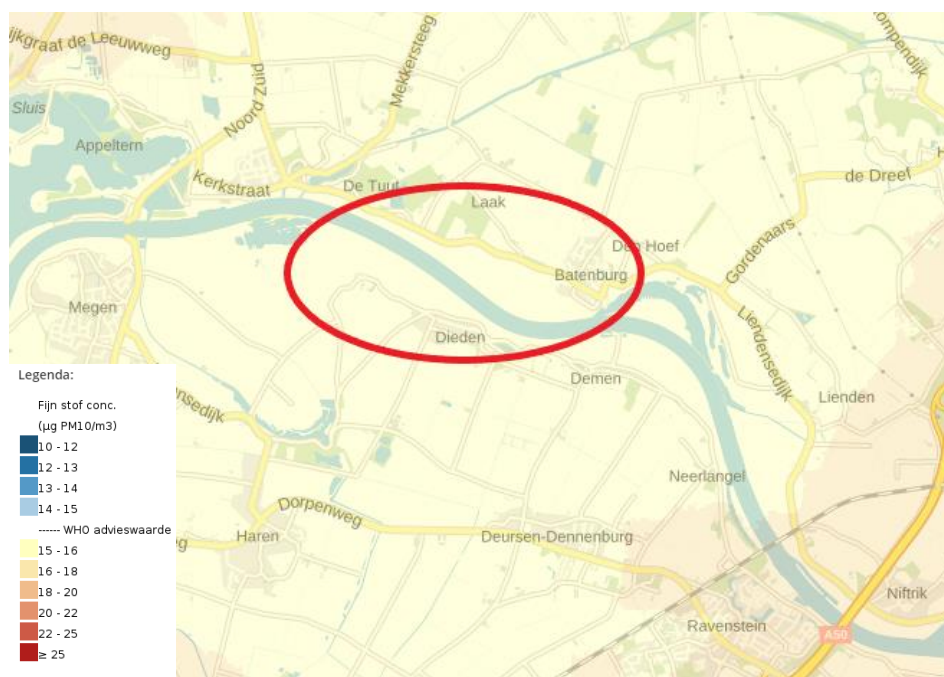
4.4.2 Resultaten

De gemiddelde achtergrondconcentraties op en rondom de locatie gedurende 2020 zijn weergegeven op afbeelding 4.1 en afbeelding 4.2. Op de afbeeldingen is de ligging van het plangebied globaal aangeduid met een rode contour. De achtergrondconcentraties voor NO₂ liggen tussen de 10 en 12 microgram per m³ en voor PM₁₀ tussen de 15 en 16 microgram per m³. Voor NO₂ en PM₁₀ is 40 microgram per m³ als jaargemiddelde de wettelijke grenswaarde. Dit betekent dat de achtergrondconcentraties ver onder de wettelijke grenswaarde liggen. In de gebruiksfase van voorgenomen ontwikkeling is er sprake van een beperkte verkeersaantrekkende werking (zie paragraaf 4.2) en worden er geen activiteiten mogelijk gemaakt die leiden tot een toename van uitstoot van NO₂ en PM₁₀. De achtergrondconcentraties blijven ruim beneden de grenswaarden. Tijdens de realisatiefase kan sprake zijn van een verslechterde luchtkwaliteit door het gebruik van machines. Deze situatie is echter beperkt en van een zeer tijdelijke aard.

Afbeelding 4.1 Achtergrondconcentraties NO₂ (bron: Atlas Leefomgeving)

Afbeelding 4.2 Achtergrondconcentratie PM₁₀ (bron: Atlas Leefomgeving)

4.4.3 Conclusie

De huidige achtergrondconcentraties voor NO₂ en PM₁₀ liggen ruim onder de wettelijke grenswaarde van 40 microgram per m³. De situatie tijdens de gebruiksfase overschrijdt de in de Wet milieubeheer vastgelegde grenswaarden niet. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggende bestemmingsplan.

4.5 Externe veiligheid

Het transport, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen brengen risico's met zich mee door de mogelijkheid dat bij een ongeval gevaarlijke stoffen vrij kunnen komen. De discipline externe veiligheid houdt zich bezig met het beheersen van de hieraan verbonden risico's voor mensen die zich in de nabijheid van gevaarlijke stoffen bevinden. Daarnaast horen bij externe veiligheid de risico's volgend uit het in werking hebben van windturbines en luchthavens.

Het Nederlandse externe veiligheidsbeleid is gericht op de bescherming van individuen die zich bevinden in beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten¹. In het kader van het vaststellen van nieuwe ruimtelijke plannen zoals een bestemmingsplan moet worden getoetst of het realiseren van het plan een onacceptabel extern veiligheidsrisico oplevert. Bij de toetsing moet gekeken worden naar 2 soorten risico's: plaatsgebonden risico en groepsrisico.

In deze paragraaf wordt eerst het toetsingskader beschreven met de daarbij behorende definities van het plaatsgebonden en groepsrisico. Daarna komen de risicobronnen die zich in het gebied bevinden aan de orde en is getoetst aan de geldende wet- en regelgeving.

¹ In artikel 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen is de definitie opgenomen van kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten.

Tabel 4.3 Gegevens risicobron

Nummer	Eigenaar/beheerder	Risicobron	Afstand tot plangebied (m)
1	Rijkswaterstaat	Basisnet water (Maascorridor)	0

Plaatsgebonden risico

Zoals op afbeelding 4.3 te zien is, ligt de projectlocatie niet binnen een plaatsgebonden risicocontour van omliggende risicobronnen. De plaatsgebonden risico van de Maascorridor, onderdeel van het Basisnet Water, ligt maximaal op de oeverlijn. Het plaatsgebonden risico vormt daarom geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

Groepsrisico

De ontwikkeling die dit bestemmingsplan mogelijk maakt leidt niet tot een stijging van de personendichtheid binnen het invloedsgebied van het groepsrisico. Het groepsrisico vormt geen belemmering voor voorliggende bestemmingsplan.

4.5.3 Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggende bestemmingsplan.

4.6 Natuur

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het ontwerp vanuit het oogpunt van natuur.

4.6.1 Toetsingskader

De Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) regelt op hoofdlijnen 3 zaken:

- 1 bescherming van planten- en diersoorten;
- 2 bescherming van de in het kader van Europees natuurbeleid aangewezen Natura 2000-gebieden;
- 3 bescherming van bos en houtopstanden.

Soortenbescherming

Ten aanzien van soortenbescherming maakt de Wnb onderscheid in 3 categorieën:

- vogels: dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- habitatrichtlijnsoorten: dit zijn soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn;
- andere soorten: dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wnb. Het gaat hier om een aantal zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten.

Voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving zoals foerageergebieden of vliegroutes) van beschermde soorten uit de eerste en tweede categorie mogen niet (opzettelijk) verstoord of vernietigd worden. Daarnaast mag geen enkele beschermde soort (opzettelijk) worden gedood of verwond. Bij vogels zijn daarnaast de nesten van belang. Er zijn 5 categorieën broedvogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (categorie 1-4) of waarvan de nesten beschermd zijn als er onvoldoende alternatieven zijn (categorie 5).

De categorie 'andere soorten' gaat om soorten die niet onder de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn vallen. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren beschermd moeten worden. De overige soorten uit deze bijlage worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee wordt door Nederland uitvoering gegeven aan het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te garanderen.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

De Minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) wijst gebieden aan die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden: Natura 2000 (hierna: N-2000). Een dergelijk besluit bevat de instandhoudingsdoelstellingen voor de leefgebieden van vogelsoorten (Vogelrichtlijn) en de instandhoudingsdoelstellingen voor de natuurlijke habitats en habitats van soorten (Habitatrichtlijn).

Ten aanzien van gebiedsbescherming geldt dat de Wnb de bescherming van Natura 2000-gebieden regelt. Het beschermingsregime voor N-2000 gebieden blijft nagenoeg gelijk aan de bepalingen uit de voormalige Natuurbeschermingswet 1998. Voor beschermde natuurmonumenten geldt echter dat de beschermingsstatus van deze gebieden in de nieuwe wet is komen te vervallen. Toetsing aan (oude doelen van) beschermde natuurmonumenten is derhalve vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wnb niet meer noodzakelijk.

Stikstofdepositie

Op grond van artikel 2.7 lid 2 Wnb is een vergunning vereist voor het realiseren van projecten waar op voorhand significante negatieve gevolgen op N-2000 gebieden niet zijn uit te sluiten.

Momenteel geldt het volgende kader voor de vergunningverlening voor projecten:

- op basis van de Wnb is een vergunning vereist voor projecten die een significant gevolg kunnen hebben voor een N-2000 gebied¹. Dit is dus niet het geval indien significante gevolgen op voorhand zijn uit te sluiten. Dit is voor stikstof bijvoorbeeld het geval indien er volgens de stikstofdepositieberekeningen geen toename van stikstofdepositie plaatsvindt naar aanleiding van het te realiseren project of indien significante gevolgen kunnen worden uitgesloten in de voortoets;
- indien niet op voorhand kan worden uitgesloten dat mogelijke significante gevolgen optreden, dient een Passende Beoordeling te worden opgesteld om in beeld te brengen of er daadwerkelijk significante gevolgen aan de orde zijn. In een Passende Beoordeling mogen ook mitigerende maatregelen betrokken worden. De vergunning kan worden verleend indien (eventueel met toepassing van mitigerende maatregelen) de voorgenomen activiteit de natuurlijke kenmerken van het N-2000 gebied niet zal aantasten²;
- als uit de Passende Beoordeling blijkt dat significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, kan een vergunning enkel worden verleend indien de ADC-toets succesvol wordt doorlopen:
 - A: er zijn geen alternatieve oplossingen;
 - D: het project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang;
 - C: door middel van compenserende maatregelen wordt gewaarborgd dat de algehele samenhang van N-2000 bewaard blijft³.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland, de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS), zorgt voor een aaneengesloten netwerk van natuurgebieden en natuurontwikkelingsgebieden die met elkaar verbonden worden door ecologische verbindingzones. In de provincie Gelderland heet dit het Gelders Natuurnetwerk (GNN).

¹ Artikel 2.7 lid 2 Wet natuurbescherming.

² Artikel 2.7 lid 3 jo. Artikel 2.8 lid 3 Wet natuurbescherming.

³ Artikel 2.8 lid 2 Wet natuurbescherming.

Houtopstanden

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de Wnb. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee. Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd.

4.6.2 Resultaten

In het kader van het project voor realisatie van 2 hoogwatergeulen in uiterwaard De Lymen is door Natuurbalans - Limes Divergens een natuurtoets uitgevoerd door middel van bureauonderzoek en veldonderzoek op locatie, zie bijlage III.

Soortenbescherming

Uit de Natuurtoets blijkt dat een aantal beschermde soorten aanwezig zijn in en rond het plangebied, namelijk een aantal soorten vogels met een jaarrond beschermd nest, broedvogels, vleermuizen en water- en grondgebonden zoogdieren. Per klasse worden de effecten en te nemen maatregelen beschreven:

- vogels met een jaarrond nest:
 - de nesten van vogels met een jaarrond beschermd nest zijn niet aangetroffen in het projectgebied;
- broedvogels:
 - voor verschillende broedvogels is uiterwaard De Lymen broedgebied. Om in de realisatiefase negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkomen, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels. Als het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden, op voorwaarde dat met zekerheid is vastgesteld dat er geen essentiële functies, zoals verblijfplaatsen en vliegroutes, voor andere beschermde soorten aanwezig zijn. Met inachtneming van deze maatregelen zijn negatieve effecten op broedvogels tijdens de realisatie uitgesloten. Tijdens de gebruiksfase heeft De Lymen een positief effect op broedvogels. Omdat de uiterwaard wordt omgevormd tot natuur zal de toekomstige uiterwaard bijdragen aan een verbeterde habitat voor broedvogels met meer beschutting en minder verstoring;
- vleermuizen:
 - het projectgebied biedt geen geschikte verblijfplaats, geen foeragegebied en geen vliegroute voor de vleermuis. Hieruit blijkt dat er als gevolg van het project geen verstoring van vleermuizen plaatsvindt;
- water en grondgebonden zoogdieren:
 - voor de verblijfplaats van de bever geldt dat deze zich op een locatie bevindt waar geen verstoring zal plaatsvinden als gevolg van het project. Voor de bunzing en de steenmarter die zijn aangetroffen geldt dat de locatie waar zij waargenomen zijn (binnen het plangebied) in de huidige situatie geen geschikte leeflocatie is, en na de voorgenomen ontwikkeling wel. Het effect van de ontwikkeling voor deze soorten is daarom positief. Voor de das geldt dat er ruime afstand zit tussen het plangebied en de locatie waar zij gesignaleerd zijn. Negatief effect is daarmee uitgesloten. Voor de eekhoorn geldt dat er geen nesten zijn waargenomen en dat het uitgestrekte agrarische landschap geen geschikt leefgebied is voor deze soort. Negatieve effecten voor de eekhoorn zijn daarmee uitgesloten.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het dichtstbijzijnde N-2000 gebied 'Rijntakken' ligt op circa 7 km afstand van het plangebied, zie

afbeelding 4.4. Gezien de afstand tot het plangebied en de aard van de ontwikkeling is er geen sprake van areaalverlies, beschadiging of aantasting van dit N-2000 gebied.

Afbeelding 4.4 Ligging van De Lymen (blauwe omlijning) ten opzichte van het N-2000 gebied Rijntakken. Het betreft Vogelrichtlijngebied (rood gestreepte vlekken) en Habitatrichtlijngebied (blauw gestreepte vlekken)

Stikstofdepositie

In de bestaande situatie heeft het plangebied een agrarische functie waarbij bemesting is toegestaan. Bij het bemesten van agrarische percelen komt stikstof vrij in de vorm van ammoniak. Deze situatie betreft de feitelijk aanwezig, planologisch legale situatie ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan. Om die reden is er voor intern salderen sprake van een referentiesituatie in het kader van het planspoor.

De stikstofdepositie in de aanlegfase vindt plaats bij de inzet van mobiele werktuigen, bouwverkeer en scheepvaart. De emissies van deze verschillende bronnen zijn berekend en voor de beoogde situatie en de hierboven beschreven referentiesituatie gemodelleerd in de AERIUS Calculator. Tabel 4.3 toont de maximale berekende bijdragen voor Natura 2000-gebieden waarop de depositie berekend is.

Tabel 4.3 Berekende resultaten op Natura 2000-gebieden ten gevolge van het netto planeffect

	Maximale berekende toename (mol N/ha/jaar)	Maximale berekende afname (mol N/ha/jaar)
Veluwe	0,00	0,13
Rijntakken	0,00	0,46
Sint Jansberg	0,00	0,04
De Bruuk	0,00	0,02
Binnenveld	0,00	0,04
Kolland & Overlangbroek	0,00	0,02

Uit de verschilberekeningen blijkt dat geen sprake is van een toename in stikstofdepositie. Er is zelfs sprake van een afname van stikstofdepositie ten gevolge van het planeffect, tot maximaal 0,46 mol N/ha/jaar. Op basis van deze resultaten is de conclusie dat significante negatieve effecten ten gevolge van stikstofdepositie op voorhand kunnen worden uitgesloten. Er geldt voor dit project geen vergunningplicht in het kader van de Wnb. Het volledige stikstofdepositieonderzoek is opgenomen in bijlage VIII.

Natuurnetwerk Nederland

De provincie Gelderland heeft in het kader van het natuurnetwerk Nederland natuurgebieden in de provincie aangewezen voor het GNN. Het plangebied is onderdeel van deelgebied 150: Maasuitwaarden Heumen-Alphen. De voorgenomen ontwikkeling gaat om het omvormen van landbouwgrond naar natuur en draagt bij aan het realiseren van het GNN. Door de ontwikkeling wordt het areaal rivier-gebonden natuur vergroot. De maatregelen dragen bij aan zowel de kwaliteit van het leefgebied, de diversiteit aan soorten als aan de verbindende functie tussen gebiedendoor de aantakking op de Maas. Het type natuur zal veranderen, de omvang van het GNN blijft gelijk. Er zijn positieve effecten op de kernkwaliteiten van het natuurgebied doordat het areaal rivier-gebonden natuur wordt vergroot. Zo worden dynamische rivierprocessen en -transporten bevorderd en kleinschalige landschappen versterkt bij realisatie van de hoogwatergeulen. Er is dus een positief effect op het GNN.

Houtopstanden

Voor de realisatie van het natuurgebied worden geen houtopstanden gekapt of gerooid. Op basis van het vigerende bestemmingsplan geldt de dubbelbestemming waardevolle boom. Deze dubbelbestemming blijft in voorliggend bestemmingsplan gehandhaafd. Op die manier worden de waardevolle bakenbomen in het plangebied behouden.

4.6.3 Conclusie

Met inachtneming van te treffen maatregelen worden negatieve effecten op beschermde soorten uitgesloten. Ontheffing van de Wnb is daarmee niet nodig. Het project heeft een positief effect op het GNN en er worden geen bomen of houtopstanden gekapt. Significante negatieve effecten ten gevolge van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

4.7 Rivierkunde

In deze paragraaf worden de effecten van de realisatie van een natuurgebied en 2 hoogwatergeulen in De Lymen ten aanzien van rivierkunde beschouwd. Het volledige rivierkundige onderzoek is opgenomen in bijlage IX.

4.7.1 Toetsingskader

Een volledig geactualiseerde versie van het Rivierkundig Beoordelingskader is op 4 juni 2019 vastgesteld door de coördinerend directeur VTH voor toepassing binnen Rijkswaterstaat. In het Rivierkundig Beoordelingskader staan de rivierkundige beoordelingsaspecten beschreven die van toepassing kunnen zijn op ingrepen bij grote rivieren. Rivierkundige aspecten dienen beoordeeld te worden bij het opstellen van een Projectplan Waterwet. De resultaten van deze beoordeling worden tevens toegelicht in voorliggend bestemmingsplan.

Voor de gebieden van de verschillende organisatieonderdelen van Rijkswaterstaat is vastgesteld welke beoordelingsaspecten van toepassing zijn. Rivierkundige beoordelingsaspecten worden ingedeeld in de volgende 3 hoofdthema's:

- hoogwaterveiligheid;
- hinder of schade door hydraulische effecten;
- morfologische aspecten.

Voor de Maas worden de volgende rivierkundige beoordelingsaspecten van toepassing geacht:

- hoogwaterveiligheid:
 - waterstandsverschillen op de rivieras bij Hoogwaterreferentie;
 - hoogwaterreferentie buiten de rivieras;
 - ijsafvoer;
- hinder of schade door hydraulische effecten:
 - inundatiefrequentie van de uiterwaard;
 - stroombeeld in de uiterwaard en hoofdgeul;
 - stroombeeld in vaarweg;
 - instroom retentiegebieden Maas;
- morfologische effecten:
 - sedimentatie en erosie van het zomerbed (+ oevers) door ingrepen zomerbed en winterbed;
 - sedimentatie en erosie van uiterwaard en nevengeulen: sedimentatie winterbed en erosie winterbed.

4.7.2 Resultaten

In het kader van de herinrichting van De Lymen is een rapport opgesteld waarin de taakstelling van de herinrichting is vastgesteld en een rivierkundige effectbeoordeling op basis van de eisen van het Rivierkundig Beoordelingskader (RBK) is uitgevoerd (referentienummer: 130339/23-013.147). De taakstelling voor de herinrichting van de Lymen is als volgt: op rivierkilometer 184 moet ten minste 5 mm waterstandsdeling behaald worden bij een afvoer van 4.118 m³/s. Dit geldt voor het verschil tussen de referentiesituatie en de variant van het definitieve ontwerp.

De rivierkundige effecten van de herinrichting van De Lymen zijn berekend door middel van WAQUA-berekening uitgevoerd voor de hoogwaterreferentieafvoer (HWR) van 4.118 m³/s en afvoeren van 1.970, 1.470 en 1.250 m³/s.

Hoogwaterveiligheid

Waterstandsverschillen op de rivieras bij Hoogwaterreferentie

De waterstandsdeling tussen de referentiesituatie en het definitieve ontwerp bedraagt op rivierkilometer 184 ongeveer 6 mm. Hiermee wordt met ruim 1 mm extra voldaan aan de taakstelling van de herinrichting. Benedenstrooms is sprake van een stijging van de waterstand. Deze benedenstroomse stijging is niet problematisch, omdat hier vanuit het project Meanderende Maas voldoende spelingsruimte is.

Hoogwaterreferentie buiten de rivieras

Maximale waterstandsdeling treedt op bovenstrooms van rivierkilometer 186. De grootste opstuwing treedt op direct benedenstrooms van rivierkilometer 186, waar de stroming een verandering in ruwheid ondervindt,

ten opzichte van de referentiesituatie. Langs de noordelijke en zuidelijke dijk treedt er ten opzichte van YY2 een lokale, maximale opstuwing op van 15-20 mm.

Ter hoogte van rivierkilometer 187 worden lokale verlagingen in de waterstand onderscheiden. Deze zijn het gevolg van het verwijderen van heggen, die in de referentie YY2 aanwezig waren en een groot effect hebben op de waterstand. Met betrekking tot waterstandseffecten buiten de rivieras, is met de beheerder overeengestemd dat de optredende opstuwing langs de dijken toelaatbaar is.

Ijsafvoer

De RBK-eis voor ijsafvoer is dat een goede geleiding gewaarborgd dient te blijven voor de hoogwaterveiligheid. De herinrichting van De Lymen leidt niet tot een versmalling van de normaalbreedte van de rivier. De ligging van de gestrekte oevers blijft behouden. Enkel de kruinhoogte en de helling van de oevers veranderen. De ligging van de uitstroomopening is gestroomlijnd, waardoor er niet van opzij grote ijsschotsen op de rivier terecht komen, maar deze in de stroomrichting de hoofdgeul instromen. Ten slotte neemt het doorstroomoppervlak ook toe door het uitgraven van de geulen. Dit verkleint de kans op blokkades van ijsschotsen op de rivier. De herinrichting van De Lymen vormt geen hinder voor de ijsafvoer van de rivier.

Hinder of schade door hydraulische effecten

Inundatiefrequentie van de uiterwaard

Vrijwel de geheel uiterwaard rond De Lymen inundeert in de referentiesituatie zo'n 2 dagen per jaar. In de toekomstige situatie neemt de overstromingsfrequentie van het gebied toe en inundeert vrijwel de gehele uiterwaarde ten minste 4 dagen per jaar. De functie van het gebied verandert van agrarisch naar ecologisch. Voor een ecologische functie kan de toename in inundatiefrequentie voordelig zijn, mits de omstandigheden passen bij de habitat van de doelsoorten. Binnen het plangebied zal de toegenomen inundatiefrequentie geen nadelige gevolgen hebben. Daarmee wordt voldaan aan het RBK.

Stroombeeld in de uiterwaard

Als gevolg van de herinrichting van De Lymen neemt de stroomsnelheid toe in de geulen. Met name ter plaatse van de in- en uitstroomdrempel vinden de hoogste stroomsnelheden plaats. Door de toename in stroomsnelheid in moet worden getoetst of dit implicaties heeft op de stabiliteit van de drempels. Daarnaast moet worden onderzocht of deze stroomsnelheden niet leiden tot een aantasting van de geplande vegetatie.

Stroombeeld in de vaarweg/dwarsstroming

Dwarsstroming kan hinder veroorzaken voor scheepvaart. Door de verbinding tussen de geulen op de uiterwaarde van De Lymen ontstaat er stroming in de dwarsrichting op de hoofdgeul. Bij toenemende afvoer neemt de uitwisseling van water (en de hoeveelheid dwarsstroming) tussen het zomerbed en de uiterwaard toe. Uit berekeningen van de dwarsstroming bij een afvoer van 1.250 m³/s, 1.470 m³/s en 1.971 m³/s blijkt dat geen dusdanige toename van dwarsstroming optreedt dat dit problematisch wordt geacht.

Morfologische effecten

De herinrichting van uiterwaard De Lymen zal lokaal sedimentatie van het zomerbed zorgen bij hoge afvoeren (1/5jr). Bovenstrooms van de uiterwaard zal terugschrijdende erosie optreden. Deze effecten ten gevolge van De Lymen zijn echter tegengesteld aan de morfologische effecten ten gevolge van het project Demen-Dieden en vormen zo en (gedeeltelijk) gecompenseerd.

4.7.3 Conclusie

De realisatie van hoogwatergeulen in uiterwaard De Lymen heeft een effect op de rivierkunde van de Maas. Het project leidt tot een verlaging van de waterstand. Het effect van de waterstand op de hoogwaterveiligheid en de natuur in de uiterwaard is positief. Bovendien heeft de ontwikkeling geen negatieve effecten op het stroombeeld of de bevaarbaarheid van de Maas. Het aspect rivierkunde vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggend bestemmingsplan.

4.8 Water

Op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), is de watertoets verplicht bij o.a. bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten en omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan. Voor overige plannen, zoals een structuurvisie, dient een watertoets te worden uitgevoerd op basis van het Nationaal Bestuursakkoord Water. Het Bro regelt de verplichte waterparagraaf in de plantoelichting (art 3.1.6 Bro) en het vooroverleg met de waterbeheerder (art 3.1.1 Bro).

De watertoets is bedoeld om ruimtelijke plannen en besluiten meer waterbestendig te maken, doordat waterbelangen van gemeente, waterschap en eventueel andere waterbeheerders vroegtijdig en expliciet worden meegewogen. In het ruimtelijk plan moet voldoende rekening zijn gehouden met de waterhuishouding en -voorzieningen.

De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en -opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. In de waterparagraaf is tevens het advies van de waterbeheerder verwerkt.

4.8.1 Toetsingskader

Waterbeleid en waterbeheer

Gemeentelijk waterbeleid

Het gemeentelijk waterbeleid is gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. In de *Strategische waternota Wijchen* zijn thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Het *Gemeentelijke rioleringsplan* beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor rioolwater, hemelwater en grondwater. In het kader van de watertoets wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

Zorgplicht afvalwater

Een perceeleigenaar moet het huishoudelijk afvalwater of het bedrijfsafvalwater op de openbare riolering lozen (Besluit lozing afvalwater huishoudens art. 7 en 10 en Activiteitenbesluit art. 2.1 en 2.2). Als dit niet mogelijk (doelmatig) is, zorgt de perceeleigenaar voor een zo milieuvriendelijk mogelijke manier van verwerking of verwijdering van het afvalwater. De gemeente heeft voor zover doelmatig een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt (zie Wm art. 10.33).

Zorgplicht hemelwater

Een perceeleigenaar is zelf verantwoordelijk voor het verwerken van het hemelwater op het eigen terrein of voor het eventueel lozen van hemelwater op oppervlaktewater. Als dit niet mogelijk is zorgt de gemeente voor het inzamelen, transporteren en verwerken van het hemelwater, mits doelmatig (Waterwet art. 3.5).

Zorgplicht grondwater

Een perceeleigenaar is zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen op eigen terrein om structurele nadelige gevolgen van grondwater voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken. Als dit niet mogelijk is treft de gemeente maatregelen in openbaar gebied, voor zover doelmatig en geen verantwoordelijkheid van provincie of waterschap (Waterwet art. 3.6).

Zorgplicht oppervlaktewater (waterschap)

De gemeente Wijchen valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Voor lozing op oppervlaktewater (A-, B- en C-water) heeft de perceeleigenaar een vergunning van het waterschap nodig (Waterwet art. 6.2). Een perceeleigenaar (of aanliggende perceeleigenaar) is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van oppervlaktewater (B- en C- water volgens de legger van het waterschap) dat op

eigen terrein ligt. Het waterschap draagt zorg voor het onderhoud van A-watgangen. Voor ingrepen of activiteiten in of nabij watgangen dan wel in of nabij een waterkering heeft een perceeleigenaar een Keur-ontheffing van het waterschap nodig.

4.8.2 Resultaten

Beschrijving watersysteem

Geomorfologie en geohydrologie

Bij de Lymen worden geulen in de uiterwaard gegraven. Uit onderzoek van IDDS-RHDHV (zie bijlage IV) blijkt dat deze vergravingen in hoogwaterperioden effecten op het grondwatersysteem veroorzaken. De effecten worden vooral veroorzaakt, doordat voor de geplande geulen op een groot aantal plaatsen de kleilaag volledig wordt weggegraven, waardoor bij hoogwater de Maas in direct contact komt met het watervoerende pakket, op plaatsen waar dat nu niet het geval is.

Met MORIA 4.7 zijn de indicatieve effecten van de voorgestelde ingrepen conservatief doorgerekend. Als gevolg van de ingrepen zijn binnendijks effecten op grondwaterstanden en stijghoogten te verwachten. De stijghoogten worden in de uiterwaard bij een T10 hoogwater met circa 30 cm verhoogd. Binnendijks is het berekende effect op de stijghoogte maximaal 17 cm. De berekende verhoging van de grondwaterstand is binnendijks maximaal 14 centimeter. De kwel neemt vooral toe in peilgebied BLM011. Over het peilgebied gemiddeld verandert de afvoer met circa 2,9%. Vanwege het indicatieve karakter van deze berekeningen hebben wij de wateropgave conform de richtlijn kwel en wegzijging niet bepaald.

De spreidingslengte van het voorland is een maat voor de sterkte van de dijk tegen het bezwijkmechanisme piping tijdens hoogwater. De huidige spreidingslengte van het voorland bij de Lymen is 220 tot 400 m. Die lengte neemt af tot 190 m tot 280 m. De sterkte neemt dus af. De spreidingslengtes zijn echter zodanig dat er nog een behoorlijke lengte overblijft, wat erop duidt dat het voorland nog wel voor weerstand zorgt. In het onderzoek van IDDS-RHDHV worden enkele aanbevelingen gedaan in de vorm van mitigerende maatregelen en aanvullende modelberekeningen. Daartoe zijn reeds extra peibuisen geplaatst. Aanvullend onderzoek loopt. De uit het aanvullend onderzoek nodig geachte mitigerende maatregelen zullen worden uitgevoerd.

Oppervlakte- en afvalwatersysteem

Het plangebied ligt buitendijks en grenst direct de Maas. Het is daarmee onderdeel van het watersysteem van de Maas.

Ecosysteem

De provincie Gelderland heeft in het kader van het natuurnetwerk Nederland natuurgebieden in de provincie aangewezen voor het GNN. Het plangebied is onderdeel van deelgebied 150 'Maasuitwaarden Heumen-Alphen'

Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan

Deze paragraaf beschrijft en motiveert de wijze waarop op de planlocatie rekening is gehouden met het watersysteem, gelet op de waterhuishoudkundige situatie, beleid en regelgeving.

Leefomgeving en ruimtegebruik

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar integrale inpassing van het watersysteem in de leefomgeving en afstemming op de gebruiksfuncties in het gebied. De ruimtelijke ontwikkeling mag geen nadelige gevolgen hebben voor de waterhuishouding en vice versa. De waterhuishoudkundige situatie moet in overeenstemming zijn met het beoogde grondgebruik.

Water is mede-orderend bij de ruimtelijke ontwikkeling (juiste functie op de juiste plaats), waarbij tevens rekening is gehouden met de ruimteclaim van waterhuishoudkundige voorzieningen. Wateropgaven zijn gekoppeld aan andere gebiedsopgaven, zoals voor openbaar groen, welzijn, volkshuisvesting, verkeer/vervoer en energie.

Gevolgen van/voor het plan

Als gevolg van voorliggend bestemmingsplan wordt in de toekomstige huishoudkundige situatie in het gebied invulling gegeven aan de KRW-maatregel voor het gebied. Daarmee is de waterhuishoudkundige situatie in overeenstemming met het beoogde watergebruik, namelijk de transformatie naar een natuurgebied.

Kwaliteit en beleving

Beleidsuitgangspunten

De gemeente Wijchen streeft naar schoon water en waterbodems die voldoen aan gestelde kwaliteitseisen en het behoud van (natte) natuurwaarden en biodiversiteit. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater wordt voorkomen en de waterkwaliteit zo mogelijk verbeterd. Er wordt gestreefd naar het zo mogelijk verbeteren van de kwaliteit van oppervlaktewater door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en het verbeteren van de doorstroming. Het beheer van gebieden mag geen verstoring opleveren voor de waterkwaliteit of biodiversiteit. Ecologisch natte zones of natte natuurwaarden moeten worden behouden of verder ontwikkeld door de bijbehorende waterhuishoudkundige omstandigheden te beschermen of herstellen.

De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water en daarmee het waterbewustzijn. Hierbij zijn water, waterhuishoudkundige elementen en cultuurhistorische structuren en landschapselementen herkenbaar verweven in de ruimtelijke inrichting en beleefbaar gemaakt. Waterstromen worden zichtbaar (bovengrond) afgevoerd.

Gevolgen van/voor het plan

De voorgenomen ontwikkeling draagt, door het realiseren van een KRW-maatregel direct bij aan het verbeteren van de oppervlaktewaterkwaliteit. Bovendien wordt door het realiseren van een natuurgebied, toegankelijk voor extensieve recreatie, direct bijgedragen aan de belevingswaarde van water en het waterbewustzijn.

Klimaatadaptatie

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving, anticiperend op hevigere perioden met hitte, neerslag en droogte. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden schadelijke effecten van klimaatverandering (wateroverlast en verdroging) voor het grondgebruik en vice versa beperkt of teruggebracht tot een acceptabel niveau. Waterhuishoudkundige voorzieningen zijn energiezuinig en duurzaam.

De gemeente hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:

- komen tot een klimaatadaptieve ruimtelijke inrichting, o.a. voor wat betreft bebouwing, wegen, groen en water;
- voorkomen dat water bij hevige neerslag in de bebouwing terecht komt of afstroomt buiten het plangebied;
- de hoeveelheid verhard oppervlak tot een minimum beperken;
- zorgdragen voor voldoende waterberging, tegen hemelwateroverlast en ter buffering van water in droge tijden (zie ook waterberging);
- groenstructuren klimaatrobuust aanleggen voor wat betreft areaal, type beplanting en waterbergend vermogen.
- grondwateronttrekking (verdroging) beperken door hoogwaardige toepassing van drinkwater en het treffen van waterbesparende voorzieningen;
- zo mogelijk hemelwater gebruiken voor laagwaardige toepassingen.

- rekening houden met de droogtegevoeligheid van de locatie en mogelijk bodemdaling die daardoor kan ontstaan.

Gevolgen van/voor het plan

Het realiseren van een natuurgebied in uiterwaard De Lymen draagt bij aan het toekomstbestendig maken van het gebied en bescherming tegen overstromingen. Het project draagt daarmee direct bij aan het klimaatadaptief vormgeven van het gebied.

Waterberging

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Natuurlijke grondwater- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd of hersteld.

Hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken moeten zoveel mogelijk zijn afgekoppeld van de riolering, met de volgende voorkeursvolgorde:

- 1 benutting;
- 2 bodeminfiltratie binnen het gebied;
- 3 berging binnen het gebied;
- 4 vertraagde afvoer naar oppervlaktewater buiten het plangebied;
- 5 afvoer naar riool.

Verlies aan waterberging dient gecompenseerd te worden indien hemelwater, direct of indirect, wordt geloosd op oppervlaktewater. De compensatieplicht (volgend uit de Keur van het waterschap) houdt in dat de toename van verharding in het ruimtelijk plan moet worden gecompenseerd door aanleg van extra waterberging. Dit met een eenmalige uitzondering van 500 m² (stedelijk gebied) en 1500 m² (landelijk gebied) voor particulieren en kleine bedrijven. De compensatieplicht geldt niet in individuele gevallen als op een afstand van 100 m of meer van het oppervlaktewater wordt geïnfiltreerd (beleidsregels Keur artikel 5.16 toetsingscriterium 2).

Infiltratie- en bergingsvoorzieningen, zoals bodempassages en open water, moeten voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te kunnen verwerken. Bovendien moeten deze voorzieningen zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd.

Gevolgen van/voor het plan

Er is geen verhard oppervlak aanwezig binnen het plangebied. Er is oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied dat voldoende capaciteit heeft om hemelwater te kunnen verwerken.

Gezondheid en veiligheid

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een veilig watersysteem. Inrichting en beheer van het watersysteem op de planlocatie dient te zijn gericht op het voorkomen of beperken van de risico's voor de volksgezondheid en veiligheid. De risico's van optrekkend vocht dienen primair beperkt te worden door ter plaatse van bebouwing te voorzien in voldoende ontwateringsdiepte en drooglegging. Of, wanneer dit niet mogelijk is, dienen maatregelen te worden getroffen (bijvoorbeeld kruipruimte vrij bouwen, waterdicht bouwen). Een permanente verandering (verlaging) van grondwaterstanden is daarbij niet toegestaan. Voorts dient het plan rekening te houden met eventuele risico's van bodemdaling als gevolg van grondwaterstands daling (verdroging) of -fluctuatie (zie ook Klimaatverandering).

De inrichting en beheer van het oppervlaktewater in bebouwd gebied dient afgestemd te zijn op potentieel verdrinkingsgevaar (veilige oevers). Bij de ruimtelijke inrichting dient rekening gehouden te worden met de locaties waar waterkwaliteit een

Gevolgen van/voor het plan

Het plangebied betreft geen bebouwd gebied. Er zijn daarom geen risico's van optrekkend vocht of potentieel verdrinkingsgevaar in bebouwd gebied.

4.8.3 Conclusie

Het plan heeft een positief effect op de waterkwaliteit.

4.9 Bodem

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening dient vanwege de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Met andere woorden: is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem geschikt voor de beoogde bestemming(en)/functies? Is er bodemverontreiniging die de functiedoelen kan frustreren, levert dit gezondheidsrisico's, ecologische risico's of verspreidingsrisico's op en kan er tijdig iets aan gedaan worden? Uitgangspunt is dat de bodemkwaliteit geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem. Bovendien mag de bodemkwaliteit niet verslechteren door grondverzet (bijvoorbeeld graafwerkzaamheden). Dit is het zogenaamde stand still-beginsel.

4.9.1 Toetsingskader

De Wet bodembescherming (Wbb) is bepaald dat indien de betreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt voor de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd.

4.9.2 Resultaten

Het realiseren van de hoogwatergeulen veroorzaakt grondverzet. Op basis van verkennend (water)bodemonderzoek (zie bijlage IV) is geconstateerd dat in één van de monsters de interventiewaarden overschreden worden. Er zijn echter geen verontreinigingsbronnen of zintuigelijke afwijken aangetroffen. De exacte ontgrondingsdiepte op deze locatie is nog niet bekend. Mocht sprake zijn van ontgraven in verontreinigde bodem, dan wordt de bodem gesaneerd. Als voor deze locatie sanering noodzakelijk is, verbetert de feitelijke kwaliteit van de bodem. Daardoor wordt voldaan aan het Besluit bodemkwaliteit. De bovengrond is op basis van PFAS niet toepasbaar.

4.9.3 Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggende bestemmingsplan.

4.10 Archeologie

Voorafgaand aan het vaststellen van het bestemmingsplan dient inzicht te zijn verkregen in bekende en te verwachten archeologische waarden in het plangebied en omgeving, wat de aard en omvang van de voorgenomen werkzaamheden zijn en of deze een bedreiging vormen voor het bodemarchief. Indien dit het geval is, wordt geadviseerd op welke wijze hiermee in het vervolgtraject van de plannen rekening dient te worden gehouden.

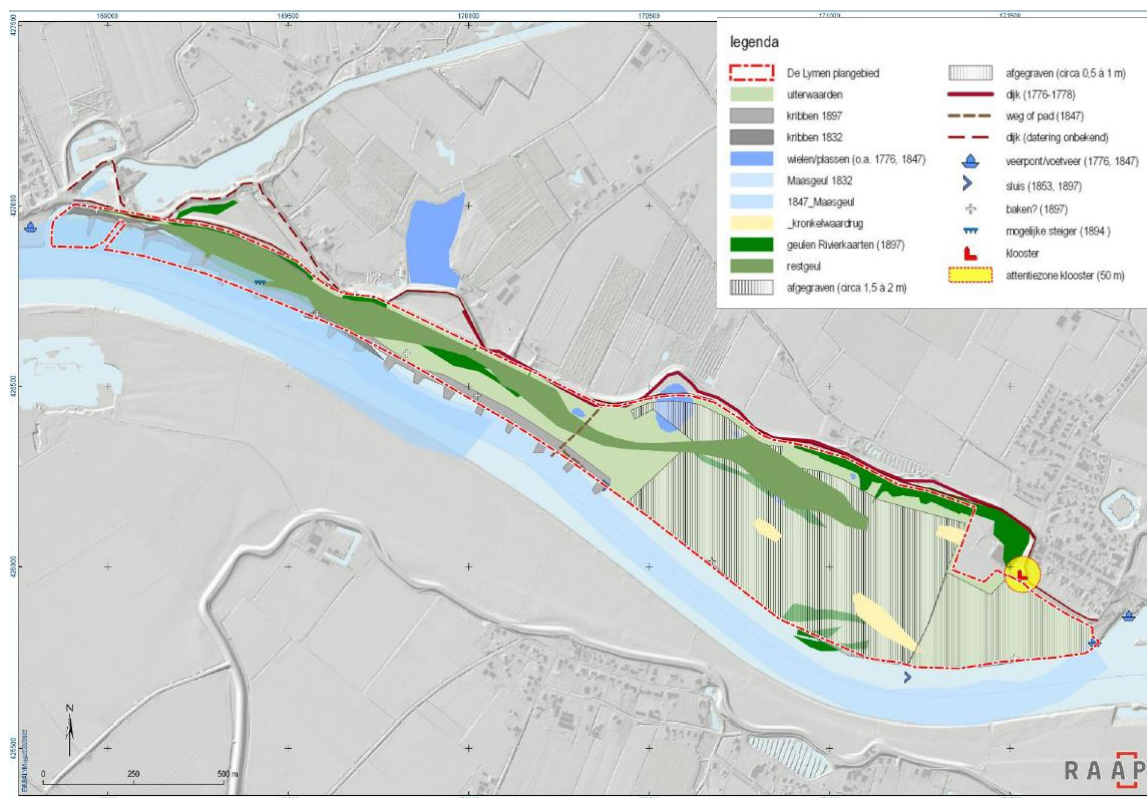
4.10.1 Toetsingskader

De bescherming van archeologisch en cultureel erfgoed in Nederland is vastgesteld in de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden. De Erfgoedwet is in de plaats gekomen van 6 wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed, waaronder de Monumentenwet 1988. Onderdelen van de Monumentenwet die van toepassing waren op de fysieke leefomgeving gaan naar de Ow, die naar verwachting in 2023 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is daartoe in de Erfgoedwet voor de periode 2016-2023 een overgangsregeling. De Erfgoedwet regelt onder andere de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem. Bij ingrepen waarbij de bodem wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast. Archeologisch onderzoek zal moeten worden uitgevoerd indien sprake is van een hoge trefkans of indien het plangebied niet in gekarteerd.

4.10.2 Resultaten

Binnen het plangebied is in de periode mei t/m augustus 2022 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek) uitgevoerd door RAAP, zie bijlage V. Uit dit onderzoek blijkt dat in het plangebied geen archeologische vindplaatsen in de vorm van nederzettingsterreinen of grafvelden worden verwacht. Wel is er een hoge archeologische verwachting voor watergerelateerde objecten in de diverse restgeulen binnen het plangebied, zie afbeelding 4.5. Bovendien bestaat er binnen het gehele plangebied een kans op het aantreffen van kano- of scheepswrakken in het beddingzand. Naar aanleiding van deze conclusies wordt in het vooronderzoek een archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd. Een dergelijk onderzoek zal plaatsvinden in de vorm van een opgraving - variant archeologische begeleiding. Dit vindt tegelijkertijd plaats plaatsvindt met de civieltechnische werkzaamheden. Eventuele vondsten worden hierbij ex situ veiliggesteld (gedocumenteerd en verzameld). Afhankelijk van de vondsten tijdens de realisatie wordt het mogelijk de ouderdom van de restgeulen door middel van 14C-dateringen te bepalen zodat de archeologische verwachting van deze locaties nader kan worden vastgesteld. Voor de archeologische begeleiding is een programma van eisen opgesteld, zie bijlage VII.

Abbeelding 4.5 Verwachtingskaart op basis van het archeologisch bureauonderzoek (Witmer, 2022). Rectificatie: binnen de gele cirkel is abusievelijk een kloosterlocatie aangeduid; dit betreft 'slechts' een boerderij/gebouw met als oudst bekende vermelding in 1443 en ligt net buiten het plangebied

4.10.3 Conclusie

Uit archeologisch vooronderzoek blijkt dat er, gelijktijdig aan de voorgenomen werkzaamheden, nader archeologisch onderzoek nodig is in de vorm van archeologische begeleiding is om de archeologische waarde van het plangebied te waarborgen. Door het onderzoek parallel aan de werkzaamheden uit te voeren wordt voorkomen dat archeologische waarden in het plangebied worden vernietigd of beschadigd raken. Hiermee wordt voldaan aan geldende wet- en regelgeving. Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggende bestemmingsplan.

4.11 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening is het verplicht om in een bestemmingsplan een beschrijving op te nemen van de manier waarop rekening is gehouden met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden (gebouwd erfgoed, cultuurlandschap en archeologie). Hierbij gaat het om zowel beschermde objecten en structuren, als niet beschermde objecten en structuren.

4.11.1 Toetsingskader

De bescherming van archeologisch en cultureel erfgoed in Nederland is vastgesteld in de Erfgoedwet, zie ook 4.9.1. Het uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen is om het binnen een plangebied aanwezige cultuurhistorische erfgoed te behouden. Dit houdt in dat bescherming moet worden geboden aan de aanwezige Rijksmonumenten, provinciale en gemeentelijke monumenten. Per 1 januari 2012 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, met als doel om cultuurhistorische belangen te laten meewegen in de ruimtelijke ordening. Daarmee zijn gemeenten verplicht om in een bestemmingsplan een beschrijving op te nemen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Dat betekent dat een analyse moet worden verricht naar de cultuurhistorische waarden in een

bestemmingsplangebied en dat daar conclusies aan moeten worden verbonden die in het bestemmingsplan verankerd worden.

4.11.2 Resultaten

Het plangebied is in het gemeentelijk beleid aangemerkt als cultuurhistorisch waardevol gebied. In het bestemmingsplan 'Parapluplan cultuurhistorie Wijchen' is De Lymen aangewezen als cultuurhistorisch aangewezen gebied. Conform de Nota inventarisatie Chw met kaarten, bijlage 2 bij het bestemmingsplan, is het cultuurlandschap van De Lymen omschreven als 'uiterwaard en rivierbed'. Dit wijzigt niet als gevolg van de realisatie van de hoogwatergeulen. In de directe nabijheid van het plangebied bevindt zich een monumentale boerderij, welke is aangemerkt als gemeentelijk monument (monumentnummer 0296/133). Er worden direct grenzend aan het monument binnen het plangebied geen werkzaamheden uitgevoerd die het monument verstoren. Het monument wordt niet aangetast door de werkzaamheden binnen het plangebied.

4.11.3 Conclusie

De voorgenomen functiewijziging leidt niet tot een aantasting van cultuurhistorische waarden. Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggende bestemmingsplan.

4.12 Landschap

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet in de planvorming rekening worden gehouden met het aspect landschap. Hierbij gaat het onder andere om kenmerkende ruimtelijke patronen/structuren, karakteristieke beplantingsvormen en gebruikte soorten, de ruimtelijke opbouw van bebouwing in een gebied en de natuurwaarden in de omgeving.

4.12.1 Toetsingskader

In de Interprovinciale Structuurvisie Meanderende Maas, welke is vastgesteld op 24 juni 2020, is een pakket van maatregelen opgenomen die invulling geven aan het project Meanderende Maas. Het project Meanderende Maas heeft als doel de historische Maasdijk tussen Ravenstein en de stuw bij Lith aan de Brabantse zijde te verbeteren. In deze structuurvisie staan de thema's 'Rivier natuurpark', 'Rijk cultuurhistorisch landschap', 'Aantrekkelijk recreatielandschap' en 'Economische kracht' centraal staan. Bovendien is het plangebied onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN), deelgebied 150: Maas uiterwaarden Heumen-Alphen.

Dit deelgebied heeft de volgende kernkwaliteiten:

- dynamische rivier met geologische en geomorfologische processen, water-, sediment- en diasporetransport en ecologisch kerngebied én verbinding tussen Midden-Europa (Frankrijk) en de Noordzee(kust);
- noordoever Maas met variabel, grotendeels agrarisch, maar ook industrieel/recreatief cultuurlandschap en kleine natuurcomplexen;
- waarden voor weidevogels, water- en moerasvogels, vleermuizen, amfibieën (onder andere knoflookpad), ringslang, vissen en bever, leefgebied das, leefgebied steenuil, leefgebied kamsalamander;
- plaatselijk kleinschalige landschappen met strangen, hagen en singels, knotwilgen en ooibos; in het bijzonder De Maasheggen bij Overasselt;
- cultuurhistorische waarden van de uiterwaarden, oude kavelpatronen, doorbraakkolken, waterstaatswerken (kades en sluisjes);
- kleiwinningen;
- onbebouwdheid van de uiterwaarden (enkele boerderijen en steenfabrieken);
- rust, ruimte en duisternis met uitzondering van de omgeving van stedelijke gebieden;
- abiotiek: aardkundige waarden (onder meer reliëf van oeverwallen, strangen en andere stromingspatronen, kwel, bodem).

4.12.2 Resultaten

Door de realisatie van de hoogwatergeulen krijgt de uiterwaard een natuurfunctie, waarmee de landschappelijke waarde van het gebied een positieve impuls krijgt. Dit komt voort uit de Interprovinciale Structuurvisie Meanderende Maas, waarin de thema's 'Riviernatuurpark', 'Rijk cultuurhistorisch landschap', 'Aantrekkelijk recreatielandschap' en 'Economische kracht' centraal staan. In het uiterwaardgebied De Lymen staat het thema Riviernatuurpark, een rivier- en moeraslandschap met ooibos en rietmoeras, centraal. Daarnaast maken de hoogwatergeulen de oude boogmeander weer zichtbaar in het landschap. De waardevolle bakenbomen langs de oever van de Maas worden niet aangetast in de realisatie- of gebruiksfase en blijven behouden. Hierdoor blijft de structuur langs de Maas intact. Hier wordt met alle betrokken partijen aan gewerkt. Bovendien zijn de waardevolle bomen binnen het bestemmingsplan beschermd door middel van een dubbelbestemming. De voorgenomen ontwikkeling past in het voornemen binnen de kernkwaliteiten voor het deelgebied.

4.12.3 Conclusie

Negatieve milieueffecten op het landschap en ruimtelijke kwaliteit zijn uitgesloten. De kernkwaliteiten van het gebied blijven behouden en/of worden versterkt. Bovendien blijven de waardevolle bakenbomen behouden. Het aspect landschap vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

4.13 Ontplobbare oorlogsresten

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de mogelijke aanwezigheid van ontplobbare oorlogsresten in het plangebied en de gevolgen hiervan op de voorgenomen ontwikkeling.

4.13.1 Toetsingskader

Na de Tweede Wereldoorlog zijn op diverse plekken in Nederland ontplobbare oorlogsresten (verder OO's genoemd) achtergebleven. Deze OO's vormen een risico op het moment dat in de nabijheid van deze explosieven activiteiten in de bodem worden uitgevoerd, zoals graven. Voorafgaand aan deze bodemroerende werkzaamheden dient de aanwezigheid van deze OO's uitgesloten te worden of dienen eventuele OO's verwijderd te worden.

4.13.2 Resultaten

Uit onderzoek van Saricon B.V. in 2022 (zie bijlage VI) naar de aanwezigheid van OO's binnen het plangebied blijkt dat het plangebied niet als verdacht voor de aanwezigheid van OO's wordt aangemerkt.

4.13.3 Conclusie

Het plangebied is niet verdacht voor de aanwezigheid van Ontplobbare Oorlogsresten. Het aspect Ontplobbare Oorlogsresten vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggende bestemmingsplan.

4.14 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Milieuzonering

betekent het aanbrengen van voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichting enerzijds en milieugevoelige functies (zoals wonen en verblijfsrecreatie) anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. De onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

Milieuzonering heeft 2 doelen:

- het zoveel mogelijk beperken of voorkomen van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven zodat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen verrichten.

4.14.1 Toetsingskader

De toelaatbaarheid van bedrijvigheid kan globaal worden beoordeeld met behulp van de VNG-publicatie *Bedrijven en milieuzonering* (editie 2009). In de publicatie is een lijst opgenomen waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten zijn gerangschikt naar mate van milieubelasting. De publicatie geeft voor vele bedrijfstakken en installaties aan:

- welke milieuonderwerpen een rol kunnen spelen;
- welke gemiddelde afstanden tot de woonbebouwing 'passend' zijn.

In de handreiking is een lijst opgenomen die inzichtelijk maakt welke milieuaspecten van belang zijn en in welke milieucategorie een bedrijf ingedeeld zou kunnen worden. Het instrument heeft een integrale benadering. Per bedrijf is in beeld gebracht welke richtafstand aan de orde is voor de aspecten geluid, geur, stof en externe veiligheid. De milieucategorie wordt bepaald op de maatgevende (grootste) afstand. De VNG-publicatie is daarmee een onmisbaar hulpmiddel in de bestemmingsplanpraktijk.

4.14.2 Resultaten

In het bestemmingsplan zijn geen bestemmingen of functies voorzien die een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in gedrang brengen of functies die nabijgelegen (agrarische) bedrijven belemmeren in hun bedrijfsvoering. Het bestemmingsplan maakt geen woningen of anderszins milieugevoelige functies of bedrijven mogelijk binnen het bestemmingsplan.

4.14.3 Conclusie

Er worden geen bedrijven of milieugevoelige functies mogelijk gemaakt binnen het plangebied. Daarom is geen sprake van een milieuzonering in dit bestemmingsplan. Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggend bestemmingsplan.

4.15 Gezondheid

In het kader van een goed woon- en leefklimaat kan gezondheid deel uitmaken van de belangenafweging. De ontwikkeling van een natuurgebied, dat door omwonenden en bezoekers gebruikt kan worden om te wandelen is bevorderlijk voor de gezondheid. Bovendien heeft de transformatie van een agrarisch gebied naar een natuurgebied een positief effect op de gezondheid van omwonenden, omdat gezondheidsrisico's als gevolg van agrarische activiteiten verdwijnen.

4.15.1 Conclusie

De realisatie van de hoogwatergeulen en een natuurgebied in uiterwaard De Lymen heeft een positief effect op de gezondheid van bezoekers en omwonenden. Het aspect gezondheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggende bestemmingsplan.

4.16 Duurzaamheid

Het realiseren van een natuurgebied in uiterwaard De Lymen draagt bij aan het toekomstbestendig maken van het gebied in het geval van overstromingen. Bovendien draagt het natuurgebied bij aan verbetering van de biodiversiteit. In de huidige situatie wordt het gebied gebruikt voor agrarische doeleinden. Hierbij wordt het land veelvuldig bewerkt. In de nieuwe situatie die mogelijk wordt gemaakt door voorliggend bestemmingsplan wordt een eenmalige ingreep gedaan voor de ontwikkeling van de hoogwatergeulen en het natuurgebied. Na deze eenmalige ingreep wordt het gebied actief onderhouden om haar waarden te behouden, maar zijn geen ingrijpende werkzaamheden benodigd.

4.16.1 Conclusie

Voorliggend bestemmingsplan voorziet in een ontwikkeling voor duurzaam gebruik van het gebied. Er is bovendien sprake van een duurzamer gebruik in vergelijking met de huidige situatie. Het aspect duurzaamheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggende bestemmingsplan.

5

JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de juridische planbeschrijving. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de algemene opzet van de planregels en een toelichting op de regels (onder andere bestemmingsregels).

5.1 Algemeen

5.1.1 Wat is een bestemmingsplan?

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder, et cetera) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft uit te oefenen. Dit houdt in dat:

- 1 de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren;
- 2 de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (de overgangsbepalingen zijn hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning tot bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken' (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt:

- 1 het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen).

En een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:

- 2 het bebouwen van de gronden;
- 3 het verrichten van werken (aanleggen).

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals de Woningwet, de Erfgoedwet, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet milieubeheer en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht zijn ook belangrijk voor het uitoefenen van ruimtelijk beleid.

5.1.2 Over bestemmen en aanduiden

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de regels zijn opgenomen. De toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen met behulp van een aanduiding nader worden ingevuld. Een aanduiding is een teken op de verbeelding. Dat teken kan bestaan uit een lijn, een figuur, een lettercode et cetera. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

5.1.3 Hoofdstukopbouw van regels

De regels zijn verdeeld in 4 hoofdstukken:

- 1 inleidende regels. In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de regels te waarborgen. Ook is de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels (artikel 2) bepaald;
- 2 bestemmingsregels. In dit tweede hoofdstuk zijn de bepalingen van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en gebruiksregels opgenomen. Als er dubbelbestemmingen zijn, dan worden deze ook in dit hoofdstuk opgenomen. Die komen, ook in alfabetische volgorde, achter de bestemmingsbepalingen. Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels en gebruiksregels opgenomen die specifiek ingaan op bijvoorbeeld de bouwhoogte, situering van gebouwen en de toegestane functies. Aansluitend worden afwijkingsbevoegdheden met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels opgenomen. In een enkel geval worden ruimere mogelijkheden geboden door het toepassen van een wijzigingsbevoegdheid. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsplanbepalingen ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moet worden. Alleen zo ontstaat een volledig beeld van hetgeen is geregeld;
- 3 algemene regels. In de laatste 2 hoofdstukken zijn bepalingen opgenomen met een algemeen karakter. Deze bepalingen hebben betrekking op het gehele plan. Het betreffen achtereenvolgens algemene regels, zoals een anti-dubbeltelregel, algemene gebruiksregels, algemene aanduidingsregels, algemene afwijkingsregels en algemene wijzigingsregels;
- 4 overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk zijn respectievelijk het overgangsrecht en een slotregel opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regels betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

5.2 Dit bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en regels vormen tezamen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden gezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld. Een toelichting op de bestemmingen is hierna opgenomen. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

De regels in dit bestemmingsplan zijn opgezet aan de hand van hetgeen hierboven is beschreven. Tevens is aangesloten bij de meest actuele landelijke standaarden voor de regels en de verbeelding, te weten de SVBP2012 (Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012) en IMRO2012 (Informatiemodel Ruimtelijke Ordening 2012). Qua inhoud en opzet is aangesloten bij recente en vergelijkbare bestemmingsplannen van de gemeente.

5.3 Toelichting op de regels

In paragraaf 1.3 zijn de planologische strijdigheden met de vigerende bestemmingsplannen besproken. De bestemmingslegging en de regels van dit bestemmingsplan zijn daarop aangepast, zodat het initiatief van dit bestemmingsplan planologisch mogelijk wordt.

5.3.1 Inleidende regels

Begrippen die in de regels worden gebruikt en die uitleg behoeven, worden in het eerste artikel van het bestemmingsplan uitgelegd. Vervolgens bevat het tweede artikel technische regelingen om onder andere oppervlaktes, hoogtes, dieptes en breedtes te kunnen bepalen.

5.3.2 Bestemmingsregels

Om recht te doen aan het uitgangspunt dat het plan niet meer dient te regelen dan noodzakelijk is, is het aantal bestemmingen in het plan zoveel mogelijk beperkt. Ook de bijbehorende bouw- en gebruiksregels zijn waar mogelijk beperkt in aantal en in mate van gedetailleerdheid. De regels hebben voor elke bestemming dezelfde opbouw met achtereenvolgens, voor zover aanwezig, de volgende leden:

- bestemmingsomschrijving;
- bouwregels;
- nadere eisen (indien aanwezig);
- afwijken van de bouwregels (indien aanwezig);
- specifieke gebruiksregels (indien aanwezig);
- afwijken van de gebruiksregels (indien aanwezig);
- omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden (indien aanwezig);
- wijzigingsbevoegdheid (indien aanwezig).

Centraal staat de bestemmingsomschrijving. Daarin worden limitatief de functies en waarden genoemd, die binnen de bestemming zijn toegestaan respectievelijk worden beschermd. In een aantal gevallen geeft de bestemmingsomschrijving daarbij nog een nadere beperking in de vorm van een bestemmingscategorie of bijvoorbeeld een gebiedsbegrenzing, een maximale oppervlakte- of inhoudsmaat dan wel een beperking tot de bestaande bebouwing.

De bouwregels zijn direct aan de bestemmingsomschrijving gerelateerd. Ook de gebruiksregels zijn gerelateerd aan de bestemmingsomschrijving, zij het dat deze regels zijn opgenomen in de algemene gebruiksregels in hoofdstuk 3. Hierin is bepaald dat het verboden is de onbebouwde grond en/of de daarop aanwezige bouwwerken te gebruiken op een wijze of tot een doel in strijd met het in het plan bepaalde. Bedoeld wordt een gebruik in strijd met de bestemmingsomschrijving.

De afwijkings- en wijzigingsregels geven het bevoegd gezag bevoegdheden om onder voorwaarden af te wijken van een regel of onder voorwaarden het plan te wijzigen.

Enkelbestemmingen

Artikel 3 Natuur [enkelbestemming]

De voor Natuur aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a behoud, beheer, herstel en ontwikkeling van de cultuurhistorische, landschappelijke, aardkundige en natuurwaarden;
- b behoud, herstel en ontwikkeling van de bestaande biotopen;
- c water en waterhuishoudkundige doeleinden;
- d het als zodanig instandhouden van de niet-beboste gedeelten;
- e extensief recreatief medegebruik;
- f agrarisch medegebruik.

Een en ander met bijbehorende voorzieningen zoals groenvoorzieningen, wildbegeleidende en wildbeschermingsvoorzieningen, wandel- en/of fietspaden en onverharde wegen en overeenkomstig de in 3.2 opgenomen nadere detaillering van de bestemmingsomschrijving.

Het doel van de enkelbestemming Natuur is om ruimte te bieden de ontwikkeling en instandhouding van een natuurgebied in uiterwaard De Lymen. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan maakt

voorzittend bestemming het afgraven, verlagen, egaliseren of ophogen van de bodem en het realiseren van een fietspad mogelijk.

Dubbelbestemmingen

Naast de (enkel)bestemmingen kent het bestemmingsplan ook dubbelbestemmingen. Een dubbelbestemming omvat een eigen stelsel van regels voor bouwen en gebruik voor het behoud en bescherming van de in de dubbelbestemming aangegeven waarden. De dubbelbestemming functioneert naast de regeling die is verbonden aan de onderliggende (enkel)bestemming.

Artikel 4 Waarde - Archeologie 2 [dubbelbestemming]

De voor Waarde - Archeologie 3 aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem. Het gaat hierbij om gebieden met een hoge archeologische verwachting.

Het doel van de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2 is de bescherming en instandhouding van archeologische informatie in de bodem van het projectgebied in gebieden met een hoge archeologische verwachting. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan is deze dubbelbestemming consoliderend.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 3 [dubbelbestemming]

De voor Waarde - Archeologie 3 aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem. Het gaat hierbij om gebieden met een middelhoge archeologische verwachting.

Het doel van de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 3 is de bescherming en instandhouding van archeologische informatie in de bodem van het projectgebied in gebieden met een middelhoge archeologische verwachting. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan is deze dubbelbestemming consoliderend.

Artikel 6 Waterstaat - Stroomvoerend rivierbed [dubbelbestemming]

De voor Waterstaat - Stroomvoerend rivierbed aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de afvoer van rivierwater uit de Maas.

Het doel van de dubbelbestemming Waterstaat - Stroomvoerend is om de waterafvoerende werking van het gebied te beschermen. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan is deze dubbelbestemming consoliderend.

Artikel 7 Waterstaat - Waterkering [dubbelbestemming]

De voor Waterstaat - Waterkering aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de aanleg, instandhouding en/of bescherming van de waterkering alsmede voor de instandhouding en versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van de dijk.

Het doel van de dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering is het beschermen van de functie en waarden van de dijk. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan is deze dubbelbestemming consoliderend.

Artikel 8 Waarde - Waardevolle boom [dubbelbestemming]

De voor Waarde - Waardevolle boom aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de instandhouding van de waardevolle bomen.

Het doel van de dubbelbestemming Waarde - Waardevolle boom is het beschermen van de waardevolle bomen in het plangebied. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan is deze dubbelbestemming consoliderend.

5.3.3 Algemene regels

Hoofdstuk 3 van het bestemmingsplan bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied van het bestemmingsplan. Hieronder worden de algemene regels van dit bestemmingsplan toegelicht.

Artikel 6 Anti-dubbeltelbepaling

Deze regel bepaalt dat er niet 2 keer voor eenzelfde locatie een bouwplan kan worden ingediend.

Artikel 7 Algemene bouwregels

Hierin zijn de algemene bouwregels opgenomen zoals de verplichting tot het bouwen binnen het bouwvlak en de uitleg van het bebouwingspercentage.

Artikel 8 Algemene afwijkingsregels

In dit artikel worden de afwijkingsvoorwaarden beschreven. Deze afwijkingen gelden voor het hele plangebied. De ontheffingen die afwijkingen gelden voor een bepaalde bestemming zijn in het betreffende artikel van die bestemming opgenomen.

5.3.4 Overgangs- en slotregels

Conform het Bro (artikel 3.2.1 en 3.2.2) zijn standaardregels opgenomen met betrekking tot het overgangsrecht voor bouwwerken en gebruik. Hierin is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan. In de slotregel wordt aangegeven op welke wijze de regels van het bestemmingsplan kunnen worden aangehaald.

6

UITVOERBAARHEID

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatschappelijke uitvoerbaarheid en economische uitvoerbaarheid van het plan.

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Een bestemmingsplan dient maatschappelijk uitvoerbaar te zijn. Dat wil zeggen dat de voorgenomen ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt in het bestemmingsplan zijn besproken met belanghebbenden. De belanghebbende overheden - gemeente Wijchen, de provincie Gelderland en Rijkswaterstaat - zijn bestuurlijk akkoord en participeren in dit traject. Bovendien zijn de omwonenden belanghebbend. Omwonenden zijn in een vroeg stadium betrokken bij de planontwikkeling en ingebrachte wensen zijn zoveel als mogelijk verwerkt in de plannen. Grondeigenaren in De Lymen staan positief tegenover het plan en zijn bereid geweest om hun gronden aan Vereniging Natuurmonumenten te verkopen. De communicatie van dit project vindt plaats via de projectpagina op internet en de regelmatig uitkomende nieuwsbrief. Daarnaast zijn in Batenburg 2 goed bezochte informatieavonden gehouden voor omwonenden en belangstellenden, waarbij het ontwerp is gepresenteerd. Het ontwerp werd zeer positief ontvangen.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

6.2.1 Financiering en grondverwerving

Het project is een ontwikkeling van Vereniging Natuurmonumenten en Rijkswaterstaat. De gronden benodigd voor het project zijn reeds in het bezit van Vereniging Natuurmonumenten. Conform de Grondexploitatiewet en de Wet ruimtelijke ordening is een exploitatieplan niet noodzakelijk. De financiering van de ontwikkeling die voorliggend bestemmingsplan mogelijk maakt wordt gedragen door Vereniging Natuurmonumenten. Dit bestemmingsplan biedt de juridisch-planologische basis voor de realisatie en het gebruik van 2 hoogwatergeulen en een natuurgebied in uiterwaard De Lymen.

6.2.2 Beheer en onderhoud

Het te realiseren natuurgebied in uiterwaard De Lymen zal in beheer zijn van Vereniging Natuurmonumenten.

6.3 Handhaafbaarheid

Het bestemmingsplan is bindend voor zowel de overheid als de burger. De primaire verantwoordelijkheid voor controle en handhaving van de regels in het bestemmingsplan ligt bij de gemeente Wijchen. Het handhavingsbeleid van de gemeente Wijchen vormt de basis van de handhaving binnen de gemeentelijke grenzen. Handhaving kan worden omschreven als elke handeling die erop gericht is de naleving van

regelgeving te bevorderen of een overtreding te beëindigen. Het doel van handhaving is om de bescherming van mens en omgeving te waarborgen tegen ongewenste activiteiten en overlast. In het kader van het bestemmingsplan heeft regelgeving met name betrekking op de Wet ruimtelijke ordening en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Bij overtreding van deze regels kan gedacht worden aan bouwen zonder vergunning, bouwen in afwijking van een verleende vergunning en het gebruik van gronden en opstallen in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan of de omgevingsvergunning.

Uitvoering van bestemmingsplannen dient strikt te worden toegepast en gehandhaafd, omdat met het bestemmingsplan het waarborgen en verbeteren van het leefmilieu kan worden aangestuurd. Een recent bestemmingsplan met duidelijke en hanteerbare regels maakt handhaving eenvoudiger. Wat hierbij wel noodzakelijk is zijn eenduidige en eenvoudige bestemmingsplanbepalingen die goed werkbaar zijn. De doeleindenomschrijving is daarbij belangrijk. Een duidelijke uitleg in de toelichting van het bestemmingsplan van de voorkomende bestemmingen kan verwarring en interpretatieverschillen voorkomen.

7

PROCEDURE

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de procedure van het plan beschreven, Achtereenvolgens wordt ingegaan op de ontwerpfase en de vaststelling van het plan.

7.2 Ontwerpfase

7.2.1 Vooroverleg

Artikel 3.1.1, eerste lid, van het Besluit ruimtelijke ordening bepaalt dat het gemeentebestuur bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg moet plegen met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk, die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn. Voor dit bestuurlijk vooroverleg heeft de gemeente Wijchen het voorontwerpbestemmingsplan digitaal beschikbaar gesteld aan waterschap Rivierenland en de provincie Gelderland. Inspraak wordt vervolgens verwerkt om tot het ontwerp bestemmingsplan te komen.

7.2.2 Verdere procedure

Het ontwerpbestemmingsplan wordt gedurende een periode van 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan eenieder zienswijzen indienen op het ontwerpbestemmingsplan. Indien de zienswijzen daar aanleiding toe geven, passen burgemeester en wethouders het bestemmingsplan aan. Dat kunnen zij ook uit eigen beweging doen. Na afloop van de terinzagelegging stellen burgemeester en wethouders het raadvoorstel op. Daarin gaan zij onder meer in op de eventuele zienswijzen. Uiteindelijk beslist de raad over de vaststelling van het bestemmingsplan. De raad kan op dat moment besluiten om het bestemmingsplan niet of gewijzigd vast te stellen. De indieners van de zienswijzen hoeven niet te worden gehoord. Desgewenst kunnen zij gebruiken maken van het spreekrecht.

Het vaststellingsbesluit wordt samen met het vastgestelde bestemmingsplan na de vaststelling gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Het bestemmingsplan treedt in werking op de dag dat de beroepstermijn is afgelopen en er geen schorsingsverzoek (voorlopige voorziening) is ingediend. Het bestemmingsplan is onherroepelijk als er geen beroep is ingediend of als er door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State een uitspraak is gedaan over het ingestelde beroep.